Ф. Б. ТашГУ читального зала

КПСС МК пленуми шарафига

„ОҚ ОЛТИН“ИМИЗНИНГ СЎНГГИ ҚЎРАГИГАЧА СИРА НОБУД ҚИЛМАЙ ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 245 (1765) | 13 декабрь, 1960 йил, сешанба | Баҳоси 20 тийин.

„МАДАНИЯТ“ КОЛХОЗИНИНГ ИЛҒОР КИШИЛАРИ

Суратларда: (чапдан) колхоз раиси Раҳимберди Эгамбердиев, кўпминг килограммчи теримчи Муяссар Маҳмудова, механик-ҳайдовчи Абдували Мусаев, чевар теримчи Мастура Азимбердиева, бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғафур Қодиров ўртоқлар.

М. Нуриддинов фотолари.

КОММУНИСТЛАРНИНГ ТАРИХИЙ ВАЗИФАСИ

Жаҳон коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг тарихий ҳужжатлари таассуроти билан яшамоқда.

Кенгашда қабул қилинган бутун дунё халқларига Мурожаат кеча эълон қилинди. Тинчликни ҳимоя қилиш учун, янги жаҳон уруши хавфига қарши ёппасига курашайлик, деган даъват ер юзидаги ҳамма тилларда ғоят зўр куч билан янгради. Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Баёнотидаги ва уларнинг халқларга қилган Мурожаатидаги ҳар бир сатр инсониятнинг бахт-саодати ва равнақи тўғрисида қилинаётган чуқур ғамхўрлик руҳи билан суғорилган. Бу икки ҳужжат халқларнинг асрий орзуларини рўёбга чиқармоқ — тинчлик ва эркинлик шароитида яшамоқ учун ҳамма чораларни кўриш зарур, деган фикрни яққол ифодалаб берди.

Юз миллионлаб меҳнаткашларнинг, биринчи навбатда ҳозирги замондаги энг илғор синфнинг — ишчилар синфининг юракдаги ҳис-туйғуларини ва интилишларини коммунистларнинг оташин даъвати ифодалаб бермоқда. Жаҳон термоядро уруши халқларга қулоқ эшитмаган нақадар офатлар келтириши мумкинлигини, айниқса, ишчилар, меҳнаткашлар ҳаммадан кўра яхшироқ тушунадилар. Улар урушдан нафратланадилар, уруш қўзғатувчиларни жиловлашга интилмоқдалар.

Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Баёноти ва бутун дунё халқларига Мурожаати тинчлик ишига бўлаётган хавф қаёқдан келаётганлигини рад қилиб бўлмайдиган фактлар билан кўрсатиб берди. Уришқоқ реакция идеологиясини ўз сиёсатида гавдалантираётган Америка империализми уруш ва агрессиянинг асосий кучи бўлиб келди. У ўзига қарам капиталистик мамлакатларни агрессив ҳарбий блоклар ва базалар билан чулғаб олди. У, тарихда мисли кўрилмаган зўр бериб қуролланишни бошлаб юборди ва қуролсизланиш ишига бутун вужуди билан қаршилик кўрсатмоқда. У, Ғарбий Германия милитаризми билан тил бириктириб, Европа марказида уруш хавфининг манбаини қайтадан яратмоқда. У, япон халқининг иродасига хилоф равишда Японияни янги уруш трамплинига айлантирмоқда. Америка империализми Куба революциясига мушт кўтармоқда, Африка халқларининг тарихий ривожланишини орқага буришга уринмоқда, Латин Америкаси ва Яқин Шарқ халқларининг ишларига сурбетлик билан аралашмоқда.

Империализм бир ҳовуч йирик монополияларнинг ва мустамлакачиларнинг худбинлик манфаатларини кўзлаб, жаҳонни ҳарбий ҳалокат ёқасига келтириб қўймоқда. Шу нарса шак-шубҳасиздирки, агар империалистик агрессорлар уддасидан чиқа олсалар, инсониятни янги жаҳон уруши гирдобига аллақачон ташлаб юборган бўлур эдилар. Лекин бутун гап шундаки, уруш бўладими ёки йўқми, деган масалани империалистлар ўз хоҳишлари бўйича ҳал қиладиган вақтлар ўтиб кетди. Ҳозирги даврда халқаро муносабатларнинг ривожланишини империализм эмас, балки икки ижтимоий системанинг кураши, социализм, тинчлик ва демократия кучларининг империализм, реакция ва агрессия-кучларига қарши кураши белгиламоқда. **Бизнинг замонимизда уруш муқаррар бир нарса эмас, урушнинг олдини олиш мумкин, тинчликни ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш мумкин.**

Лекин тинчлик ўз-ўзидан келмайди. Вазифа шуки, урушнинг олдини олмоқ ва тинчликни сақлаб қолмоқ учун халқаро кучларнинг ҳозирги вақтдаги нисбати очиб бераётган жуда катта имкониятлардан тўлиқ, охиригача фойдаланиш керак. Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Кенгаши ҳозирги замондаги мана шу жуда муҳим проблемани ҳал қилиш йўлини халқларга кўрсатиб берди.

Коммунистлар айтмоқдаларки, «Барча демократик ва тинчликсевар кучларнинг ҳозирги вақтда инсониятни жаҳон термоядро ҳалокатидан сақлаб қолишдан ҳам муҳимроқ вазифаси йўқ. Ҳозирги замон ҳарбий техникасининг мисли кўрилмаган даражада вайрон қилувчилик характери урушга қарши барча тинчликсевар кучларнинг асосий ҳаракатларини урушнинг олдини олишга қаратишни қатъий талаб қилмоқда. Урушга қарши курашни уруш бошланиб кетадиган вақтга қадар қолдириб пайсалга солиш ярамайди, чунки уруш бошланиб кетган тақдирда жаҳондаги кўп районлар ва уларнинг аҳолиси кураш олиб бориш имкониятини қўлдан бериб қўйиши мумкин. **Янги жаҳон уруши хавфига қарши курашни атом ва водород бомбалар ташлана бошлашини кутиб турмай, ҳозирданоқ авж олдириш керак. Бу курашни ҳозирданоқ олиб бориш, бу йўлдаги ҳаракатни кундан-кунга кучайтира бериш лозим. Энг муҳими шуки, агрессорларни ўз вақтида жиловлаб қўйиш, урушнинг олдини олиш, урушнинг бошланиб кетишига йўл қўймаслик керак».**

Бу вазифани ҳал қилиш тинчликсевар инсониятнинг қўлидан келадими? Коммунистлар бу саволга равшан жавоб бериб айтадиларки, ҳа, бу тарихий вазифа ҳал қилиниши мумкин ва бу вазифа ҳозирги бўғиндаги кишиларнинг кучи билан ҳал қилиниши лозим.

Бу мақсадга эришмоқ учун инсоният тарихида ҳеч қачон шунчалик реал имкониятлар бўлмаганлигини коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Кенгаши уқтириб ўтди. Улуғ ва уюшган кучлар: ўзининг жуда катта моддий ва сиёсий қувватини тинчлик ишига хизмат қилдираётган қудратли Совет Иттифоқи, бутун социалистик лагерь; Осиё, Африка, Латин Америкасининг тинчликсевар давлатлари; халқаро ишчилар синфи ва унинг ташкилотлари, аввало, коммунистик партиялар; мустамлака ва қарам мамлакатлар халқларининг миллий-озодлик ҳаракати; тинчлик учун курашчиларнинг бутун жаҳон ҳаракати; тинч-тотув яшашни талаб қилаётган бетараф мамлакатлар урушга қарши курашни биринчи марта биргаликда олиб бормоқдалар. Тараққий этган капиталистик мамлакатлардаги буржуазиянинг кучларнинг нисбатига ва ҳозирги урушнинг оғир оқибатларига хушёрлик билан баҳо бераётган муайян қисми ҳам тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказиш кераклигини айтмоқда.

Қудратли тинчликсевар кучларнинг ҳаммаси бир ёқадан бош чиқарсалар, улар бирлашиб ва актив ҳаракат қилсалар у ҳолда империалистик агрессорлар ўзларининг инсонларни қиришга қаратилган қора ниятларини амалга оширолмайдилар. Коммунистлар яхши ниятли кишиларнинг ҳаммасини жиноятқорона уруш планларини барбод қила оладиган, тинчликни сақлаб қола оладиган ва халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлай оладиган тинчликсевар кучларни жипслаштиришга чақирмоқдалар.

Бутун дунёда тинчликни сақлаш манфаатлари агрессия ва урушнинг империалистик сиёсатига қарши ялпи, энг кенг фронт тузишни қатъий талаб қилмоқда. Турмуш шуни кўрсатиб турибдики, барча тинчликсевар кучларнинг бирлашган ва актив ҳаракатлари билан империалистик агрессорларнинг ҳар қандай ҳарбий иғвогарликлари пайини қирқиш мумкин. Кейинги йилларда империалистлар маҳаллий урушлар бошлаб, инсониятни неча марталаб жаҳон уруши ёқасига келтириб қўйдилар. Лекин улар ҳар сафар Совет Иттифоқининг, социалистик мамлакатларнинг, барча тинчликсевар халқларнинг қатъий зарбасига дуч келиб, муваффақиятсизликка учрадилар.

Тинчлик душманлари ҳали кучли, айёр ва хатарлидир. Уларнинг қора ниятлари ва кирдикорларининг пайини қирқмоқ учун энг биринчи шарт шуки, халқлар ниҳоят даражада ҳушёр бўлиб турсинлар. Бугунги кунда тинчлик учун курашиш — империализм сиёсатини тинмай фош қила бериш демакдир, уруш оловини ёқувчиларнинг найрангларини сергаклик билан кузатиб бориш, уруш йўлини тутаётганларга қарши халқларнинг муқаддас ғазабини қўзғатиш, барча тинчликсевар кучларнинг уюшқоқлигини ошириш, тинчликни ҳимоя қилиш йўлида омманинг актив ҳаракатларини тўхтовсиз кучайтира бериш демакдир.

Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Баёноти ва бутун дунё халқларига Мурожаати уруш хавфининг олдини олиш учун мана шундай қатъий, кескин курашнинг кенгайтирилган программасидир. Коммунистлар тинчлик учун, ишчилар синфининг иши учун курашиб, социал-демократларга, урушга қарши чиқаётган бошқа партияларнинг ва ташкилотларнинг аъзоларига астойдил ва бажонудил қўл узатмоқдалар, уларни тинчликни ҳимоя қилиш йўлида биргаликда ҳаракат қилишга чақирмоқдалар.

Коммунистлар империалистларнинг босқинчилик урушлари сиёсатига қарши чиқиб, ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги ленинча принципни якдиллик ва изчиллик билан ҳимоя қилмоқдалар.

Барча социалистик мамлакатлар ўтказаётган тинч-тотув яшаш сиёсатининг хайрли натижалари дили тўғри ҳар бир кишига аёндир. Тинч-тотув яшашга қаратилган йўл жаҳондаги вазиятни соғломлаштиришга актив ёрдам бермоқда, халқаро кескинликни юмшатмоқда, «совуқ уруш»ни тугатмоқ ва зўр бериб қуролланишни тўхтатмоқ учун шароитни яхшиламоқда. Бундай сиёсатнинг изчиллик билан амалга оширилиши жаҳон социалистик системасининг позициясини ҳар томонлама мустаҳкамлайди, унинг халқаро обрўсини ва нуфузини ўстиришга актив ёрдам беради. Айни вақтда тинч-тотув яшашга қаратилган йўл капиталистик мамлакатлардаги социализм ва тараққиёт кучларининг ривожланишига ҳам ёрдам беради. Тинч-тотув яшаш вазиятида мустамлака ва қарам мамлакатлар халқларининг миллий-озодлик ҳаракатини ривожлантириш имкониятлари яхшиланади. Ниҳоят, мўътадил ҳушёрлик позициясида турган, агрессив кучларнинг ашаддий намояндаларининг авантюристик фикрларига қўшилмаётган буржуа доиралари тинч-тотув яшаш вазиятида ўзларини тағин ҳам активроқ кўрсатиш имкониятига эга бўладилар.

Тинч-тотув яшаш сиёсати, ҳамма мамлакатлардаги коммунистларнинг халқаро муносабатлардаги бу ленинча принципни кескин қувватлаётганликлари ер юзидаги аҳоли катта кўпчилигининг ҳаётий манфаатларига шуқадар мос бўлиб тушмоқдаки, ҳатто, буржуа матбуоти ҳам Баёнотни шарҳлаётганида, масаланинг шу жиҳатига алоҳида эътибор бермоқда. Англия, АҚШ, Швеция ва бошқа мамлакатлардаги кўпгина матбуот органлари социалистик мамлакатларнинг, бутун дунёдаги коммунистларнинг тинч-тотув яшаш принциплари тантанаси учун олиб бораётган кураши халқаро муносабатлар соҳасида ғоят катта аҳамиятга эга бўлаётганлигини таъкидламоқда.

Коммунистлар халқ оммасининг тинч-тотув яшашни мустаҳкамлаш мумкинлигига бўлган ишончини ҳар томонлама мустаҳкамлашни ўзларининг бурчлари деб билмоқдалар. 1957 йилдаги Декларация ва Тинчлик манифести сингари Баёнот ва бутун дунё халқларига Мурожаат ҳам коммунистик партиялар тинчлик учун курашни ўзларининг биринчи даражали вазифалари, деб ҳисоблаётганликларини уқтириб ўтди.

«Коммунистлар, — дейилади Баёнотда, — **жаҳон миқёсида эксплуатацияни ва қашшоқликни тугатишни ва ҳар қандай уруш бўлиш имкониятини инсоният жамиятининг ҳаётидан абадий чиқариб ташлашни ўзларининг тарихий вазифалари деб ҳисоблаш билан чекланиб қолмай, шу билан бирга, янги жаҳон уруши даҳшатларидан инсониятни ҳозирги даврнинг ўзида халос қилишни ҳам ўзларининг тарихий вазифалари деб, биладилар. Барча мамлакатларнинг коммунистик партиялари бу улуғ тарихий вазифани бажаришга ўзларининг бутун куч ва ғайратларини сарфлайдилар».**

Агар ақлдан озган империалистлар уруш бошлайдиган бўлсалар, халқлар капитализмни супуриб, кўмиб ташлайдилар. Бу огоҳлантириш «атлантик» лагерда миллионлаб кишиларнинг тақдири билан қиморбозлар каби ўйнашаётган доираларнинг кўзини очиб қўйиши керак.

Бутун дунё халқларига Мурожаатда айтилган қуйидаги оташин, руҳлантирувчи сўзлар ер юзининг энг узоқ бурчакларига, юз миллионлаб кишиларнинг онгига бориб етади: «Ракета-ядро уруши хавфига қарши, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун, тинчликни сақлаб қолиш учун курашиш керак. Ҳозирги кунда инсоният учун бундан кўра заруррoқ вазифа йўқ. Ҳозирги кунда шу курашда қатнашишдан кўра олижаноброқ бурч йўқ».

Халқлар бу ғоят инсоний, одампарварлик чақириғига жавобан халқаро кескинликни юмшатиш ва тинч-тотув яшаш учун, ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисида Совет Иттифоқи таклиф қилган программани амалга ошириш учун курашдаги ўз ғайратларини кучайтирадилар. Бу программанинг амалга оширилиши инсоният тақдири учун тарихий аҳамиятга эга бўлур эди.

Кенг халқ оммасининг тобора кўпроқ қувватлашига таянаётган халқаро ишчилар ҳаракати эндиликда шуқадар қудратли кучга айландики, унинг коммунистик авангарди бизнинг бўғинни янги уруш даҳшатларидан қутқаришни ўзининг тарихий вазифаси, деб эълон қилиш имкониятига эга бўлиб қолди.

Бу вазифа ҳал қилиниши мумкин. Бу вазифа ҳал қилиниши лозим! Коммунистлар бу улуғ муқаддас ишга ўзларининг бутун кучларини сарфлайдилар.

Тинчлик урушни енгади!

(«ПРАВДА»нинг 12 декабрдаги бош мақоласи).

БИЗ ҲАМ МАРРАГА ЕТДИК

Қимирлаган қир ошар деб бежиз айтмаганлар. Бу йилги об-ҳаво шароитида етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш учун зўр бериб курашдик. Колхозчиларимиз уюшқоқлик билан ҳаракат қилдилар. Улар ўзаро мусобақалашиб, ёз бўйи қилган ўз меҳнатларининг самараси — пахта ҳосилини териб олишда жонбозлик кўрсатдилар. Шу туфайли биз 10 декабрда 620 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил йиғиб олиб, йиллик пахта тайёрлаш давлат планини бажардик.

Етиштирилган ҳосилдан 200 тоннаси машина билан териб олинди. Машина билан пахта териш даврида механик-ҳайдовчиларимиздан Манноп Абдусаматов, Содир Аёзовлар намунали ишладилар.

Бу йилги шароитда ҳам айрим бригадаларимизда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғафур Қодиров бошлиқ бригада аъзолари 77 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 42 центнердан ҳосил йиғиб олдилар. Улар энди яна ҳар гектар ердан уч центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

Ғани Жалилов, Носирбек Абдукаримов бошлиқ бригадаларда ҳам ҳар гектар ердан йиғиб олинган ҳосил 38-40 центнерданга етди.

Пахта йиғим-терими даврида кўпмингкилограммчилар ҳаракатига қўшилган теримчиларимиздан Халима Азизова, Карима Муслимова, Ўриной Абдуқодирова, Ўктам Иззатуллаева, Мастура Азимбердиева, Муяссар Маҳмудова ўртоқлар 10-15 тоннадан пахта териб, ўзларининг социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

Колхозимизда план бажарилган бўлса ҳам ҳали йиғим-терим ишлари бўшаштирилгани йўқ. Ҳозир бутун эътибор далада қолган ҳосилни сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш билан бирга келгуси йил мўл ҳосили учун тайёрлик ишларини кучайтиришга қаратилган. Ҳозир колхозимиздаги 9 универсал, 4 та ҳайдов трактори билан экинлардан бўшаган ерлар ҳайдалаяпти ва ҳосили йиғиб олинган ерлардаги ғўзапоялар юлиниб ҳайдашга тайёрланаяпти.

Бу йил биз қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари бўйича маҳсулот етиштириш планларини ҳам муваффақиятли бажардик.

Бу йил колхозимизда планда белгиланган 215 тонна ўрнига 224 тонна сут, 40 тонна ўрнига 62 тонна гўшт, 5200 килограмм ўрнига 8200 килограмм пилла, 250 тонна ўрнига 370 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштирилди. Хўжаликнинг бошқа тармоқларида ҳам шу хилда натижаларга эришилди. Энди ўзларининг меҳнат ғалабалари билан руҳланган колхозчиларимиз қолган ҳосилни йиғиб олиш билан 25 декабргача ҳамма ерни тўла шудгор қилиб қўйиш учун астойдил курашмоқдалар.

Р. ЭГАМБЕРДИЕВ.

Оржоникидзе районидаги «Маданият» колхозининг раиси.

АЗАМАТЛАР

Жаҳон Бадалов бошлиқ бригада аъзоларининг эришган ютуғи ҳаммани қувонтиради.

— Азамат экан бу бригаданинг аъзолари, — дейишади Сирдарё районидаги Карл Маркс номли колхоз кишилари. — Ҳаммадан олдин планни шулар дўндиришди.

Бригада 140 гектар ердан 442 тоннаю 867 килограмм пахта топширди. Ҳар гектаридан олинган ҳосил 31,5 центнерданга тўғри келади.

Бу пешқадам бригада далаларида шу кунларда ҳам иш қизғин. Кўсак терими тобора авж олмоқда. Ҳозиргача 15-16 тоннадан пахта терган Ҳамида Отахонова сингари теримчилар кўсак теришда ҳам намуна бўлмоқдалар.

— Мажбуриятимиз 580 тонна, — дейди бригадир Жаҳон ака, — буни ҳам, албатта, бажарамиз.

Х. ТЎЕВ.

МАЖБУРИЯТ ҲАМ БАЖАРИЛДИ

Бўка районидаги Жамбул номли колхознинг ўртоқ Х. Ражабов бошлиқ бригада аъзолари 95 гектар ернинг ҳар гектаридан 20 центнердан ҳосил олиб, йиллик планни 29 октябрда бажарган эдилар.

Шундан кейин бригада аъзолари далада қолган ҳосилни чамалаб, гектаридан яна 5 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олишди.

Сўзлари билан ишлари бир бўлган бригада аъзолари олган мажбуриятларини ҳам адо этдилар. Давлатга 250 тонна «оқ олтин» сотилди. Тожихон Бобораҳимова, Ўғилтош Рўзиева, Зумрат Мирзаева, Руқия Эргашева сингари чевар теримчиларнинг ҳар бири 10—13 тоннадан ошириб пахта терди.

А. ЭРГАШЕВ.

ХОТИРЖАМ РАҲБАРЛАР

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Асад Убайдуллахўжаев раислик қилаётган Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхозда кейинги кунларда пахта тайёрлаш суръати жуда ҳам пасайиб кетди. Колхоз раҳбарлари, бригадирлар об-ҳаво ноқулай келиб, қор-ёмғир ёғиши биланоқ иккиланиб қолдилар. Колхоздаги ҳамма имконият, техника ва ишчи кучларини сафарбар этиш ўрнига ишни ўзибўларчиликка ташлаб қўйдилар. Шунинг учун ҳам бир кунлик ўсиш 0,30—0,35 процентга тушиб қолди.

Ажабо, нега бундай бўлди? Далада ҳосил йўқми?

Ана шу саволга жавоб олиш мақсадида далаларни айланиб юрибмиз. Мана, колхознинг ўртоқ Ғозибой Қозоқов бошлиқ бригадаси пахта далалари. Ғўза тупларида териб олинмаган кўсаклар анчагина. Афсуски, бу ҳосилни териб олувчи кишилар кам кўринади. Соат 10 бўлгандан кейин аранг 20 киши теримга тушди. Лекин уларнинг ҳаракатида қатъиятлик, нормани бажаришга бўлган интилиш сезилмасди. Ҳар ким ўз хоҳлаганича пахта теради. Контроллик ва талабчанлик қилувчи киши йўқ. Шунинг учун ҳам бу хотиржам колхозчилар соат 5 бўлмасданоқ жўнаб қолишди. Шундай қилиб, кундалик график бажарилмади. Ваҳоланки, бу бригада 137 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олган. Лекин мажбурият уёқда турсин, ҳатто планни бажариш ҳам амри маҳол бўлиб қолди.

Шуниси ачинарлики, колхозда ҳалигача биронта бригада топшириқни бажара олмади. Авжи йиғим-терим қизғин кунларида далада 650—700 киши пахта тераётган эди. Ҳозирги кунда эса уларнинг сони 350—400 дан ошмайди.

Колхозда суръатни кучайтириш учун ҳамма имконият бор экан, нега бу имкониятлардан фойдаланилмаётир? Колхоз раҳбарлари бу саволга жавоб берсинлар.

И. БЕКМАХАМАТОВ.

21-гидроагрегат тайёр!

СТАЛИНГРАД ГЭСИ ТЎЛА ҚУВВАТ БИЛАН ИШГА ТУШИРИЛДИ

СТАЛИНГРАД, (ТАСС). Сталинград ГЭСининг сўнгги, 21-гидроагрегати саноат учун ток берди. Шу тариқа дунёдаги энг катта гидроузел ишга туширилди. Унинг турбиналарининг умумий қуввати 2 миллион 415 минг киловаттга тенг.

ОЛТИ ЮЗ МИНГ ТОННА АНДИЖОН ПАХТАСИ

Андижон, 12 декабрь. (ЎзТАГ). Область далаларининг меҳнаткашлари Ватанга олти юз минг тоннадан кўпроқ пахта топширдилар. Колхоз ва совхозларнинг йиллик планни бажаришларига қарийб тўрт процент қолди.

Етти йилликнинг иккинчи йили илғорлари Ҳурмат тахтасида ҳозирдаёқ тўққиз районнинг номи турибди.

Мусобақа илғорларига кўчма Қизил байроқ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети бу йилги ҳосилни йиғиб-териб олиш ҳамда уни давлатга сотиш бўйича районлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 6 декабрдан 11 декабргача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бекобод районида** қолдирилади. (Район партия комитетининг секретари **И. Хусниддинов**, район ижроия комитетининг раиси **Т. Абдуллаев**, район комсомол комитетининг секретари **Г. Қурбонов**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **И. Икромов** ўртоқлар). Бу район давлатга пахта сотиш планини 73,26 процент бажарган ва ўтган беш кунликда энг юқори кўрсаткичларга эришиб, 1,83 процент миқдорида пахта тайёрлаган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларга берилди.

Гулистон районига (район партия комитетининг секретари **Қ. Укубоев**, район ижроия комитетининг раиси **У. Усмонов**, район комсомол комитетининг секретари **Р. Олломуродова**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **Г. Г. Сутюшев** ўртоқлар). Бу район бўйича давлатга пахта сотиш плани 75,09 процент бажарилган ва ўтган беш кунликда 1,76 процент ўсишга эришилган. Байроқ Янгийўл районидан олиб берилади.

Янгиер шаҳридаги **«Фарҳод» совхозига** (директори **К. Ботиров**, партия ташкилотининг секретари **Г. Сувонқулов**, ишчилар комитетининг раиси **Ш. Мавлонов** ўртоқлар). Бу совхоз давлатга пахта сотиш планини 74,82 процент бажарган ва ўтган беш кунликда 2,77 процент пахта тайёрлаган. Байроқ «Оққўрғон» совхозидан олиб берилади.

Йиғим-теримда намуна кўрсатган илғор теримчиларни ва механик-ҳайдовчиларни мукофотлаш учун Гулистон ва Бекобод районларига 5 минг сўмдан ҳамда «Фарҳод» совхозига 3 минг сўм пул ажратилди.

* * *

Область партия комитети ва область ижроия комитети шудгорлаш бўйича районлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 30 ноябрдан 10 декабргача бўлган якунини кўриб чиқдилар. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларга берилди.

Юқори Чирчиқ районига (район партия комитетининг секретари **М. В. Ким**, район ижроия комитетининг раиси **И. Иброҳимов**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **А. Г. Медведев** ўртоқлар). Бу район ўтган 10 кунликда шудгорлашда 21,6 процент ўсишга эришган ва бу соҳада планни 86,1 процент бажарган. Байроқ Янгийўл районидан олиб берилади.

Янгиер шаҳридаги **1-«Боёвут» совхозига** (директори **Қ. Рашидов**, партия ташкилотининг секретари **Т. Хўжаев**, ишчилар комитетининг раиси **Ё. Холиқов** ўртоқлар). Бу совхоз ўтган ўн кунликда 32,8 процент ўсишга эришган ва шудгорлаш планини 70,9 процент бажарган. Байроқ 2-«Далварзин» совхозидан олиб берилади.

Шудгорлаш ва техникани ремонт қилишда намуна кўрсатиб ишлаган тракторчиларни, механикларни, агрономларни ва бошқа ходимларни мукофотлаш учун Юқори Чирчиқ районига 3 минг сўм ва 1-«Боёвут» совхозига бир минг сўм пул ажратилди.

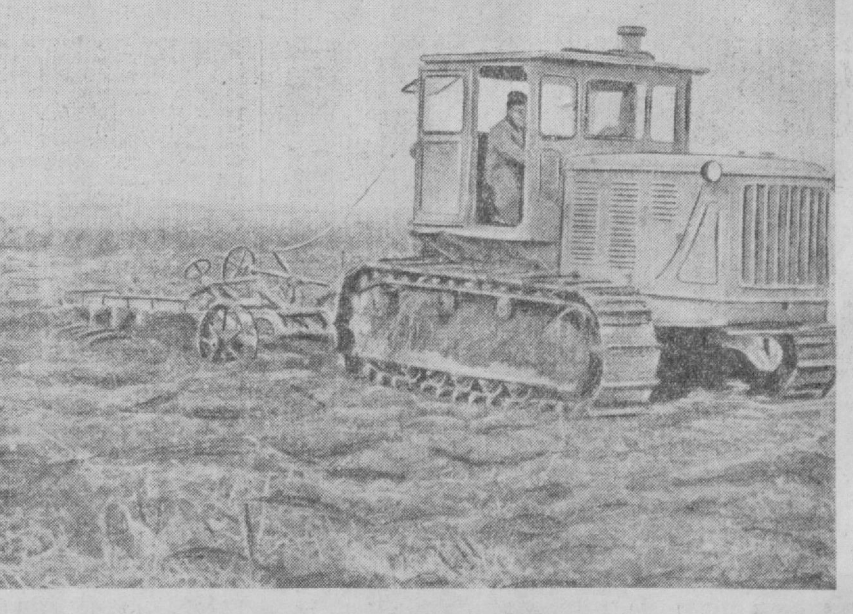

«Оққўрғон» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Т. Алижонов бригадасида ҳосили йиғиб олинган далалар пешма-пеш шудгор қилинмоқда. Тракторчи Айдарбек Боймуродов ҳар куни 10—12 гектар ерни шудгор қилаётир. Суратда: бригадада шудгорлаш пайти.

М. Шевелев фотоси.

Иваново—Тошкент

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ—ҒАЛАБАЛАР ГАРОВИ

Бў мусобақада ғолиблар ҳам, мағлублар ҳам бўлмайди, балки икки халқ—буюк рус халқи билан меҳнатсевар ўзбек халқи ўртасидаги дўстлик янада мустаҳкамланади

ҲАМКАСБЛАРДАН ЎРГАНИБ

Кўпгина саноат корхоналаримизнинг коллективлари Иваново Халқ хўжалик кенгашига қарашли, бир хил маҳсулот ишлаб чиқарадиган завод ва фабрикалар коллективлари билан ўзаро мусобақалашишмоқда. Тошкент кўн комбинатининг ишчилари ҳам бу мусобақада актив иштирок этмоқдалар. Улар Ивановодаги сунъий тагчарм тайёрлайдиган комбинат кўнчилари билан мусобақа шарткомаси тузишган. Икки корхона ўртасида бир йилчадан бери давом этаётган бу мусобақа давлат планларини муваффақиятли бажариш, маҳсулот сифатини яхшилаш, унинг таннархини камайтириш, иш жараёнларини механизациялашга катта ёрдам бермоқда.

Тошкентлик кўнчилар ивановолик касбдошларидан мусобақа жараёнида жуда кўп янгиликларни ўргандилар, уларни амалга ошириш туфайли жуда катта фойда кўрмоқдалар. Кўн комбинатининг коллективи шу йилнинг ўтган ойлари давомида Ивановога бир қанча ўзаро тажриба-алмашиш делегациялари юборди. Делегация аъзолари сунъий тагчарм комбинати заводларида бўлиб, меҳнатни ташкил этиш, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш, янги техника воситаларини жорий қилиш, уларнинг илғор иш методлари ва прогрессив технологияни қўлланишдаги тажрибаларини ўргандилар. Ивановога бориб келган делегация аъзолари у ерда кўрган кўпгина янгиликларни ўз корхоналарида амалга оширдилар.

Жун қуритиш энг машаққатли операциялардан ҳисобланар эди. Бунда ҳамма иш қўлда бажариларди. Натижада меҳнат унумдорлиги кўнгилдагидек бўлмас, иш сифати ҳам ёмон эди. Сунъий тагчарм комбинатида эса бу жараёнлар тўла механизациялашган экан. Ивановоликлар бу соҳада тошкентликларга ёрдам беришди. Уларнинг тажрибаси асосида кўн комбинатида жун қуритадиган барча процесслар механизациялаштирилмоқда. Бу иш тўла амалга оширилгач, жунни қуритиш анча тезлашади, ҳар йили эса кўплаб давлат маблағини тежаб қолиш имкони туғилади.

Етти йиллик планга асосан Тошкент кўн комбинатининг коллективи бир қанча янги маҳсулот турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштириши керак. Микропорст резина шундай маҳсулотларнинг биридир. Янги маҳсулот халқ хўжалигининг бир қанча соҳаларида фойдаланилади. Уни ишлаб чиқаришни йўлга қўйишда ҳам ивановоликлар яқиндан ёрдам кўрсатдилар. Сунъий усулда кимёвий йўл билан тайёрланадиган бу резинанинг ишлаб чиқариш технологиясини ўшалардан ўргандик. Шу туфайли резинани тайёрлаш белгиланганига нисбатан анча олдин йўлга қўйилди.

Тошкентлик кўнчилар пошнани икки хил резинадан ишлаб чиқаришни ҳам ивановоликлардан ўргандилар. Бунда битта пошнанинг орқа томони қаттиқроқ резинадан қилинса, олд томони юмшоқ каучукдан қилинади. Шу тадбирнинг ўзи ҳар бир пошна ишлаб чиқариш учун сарфланадиган харажатни 40 процентдан ортиқроқ камайтириш имконини берди. Бундан ташқари, жуда кўп бошқа янгиликларни ҳам мусобақадошлар тажрибасига асосланган ҳолда амалга оширилди. Жумладан, чармларни бўяш сифатини яхшилашга ёрдам берувчи краскатёрка, агрегатларни ҳаракатга келтирувчи ленталар ва бошқа техника воситалари улардан олинди, вентиляция хўжалиги яхшиланди.

Икки корхона ўртасидаги социалистик мусобақа коллектив зиммасидаги вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига олиб келмоқда. Кўн комбинати ишчилари 11 ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 23 ноябрдаёқ бажариб қўйишди. Маҳсулот сифатини яхшилаш ҳисобига 10 ой давомида 783 минг сўм фойда олинди. Меҳнат унумдорлиги эса 1.8 процент ошди. Маҳсулот таннархи деярлик 500 минг сўмлик арзонлашди. Шунинг натижасида ва планадан ташқари маҳсулотнинг реализация қилиниши туфайли ҳаммаси бўлиб 11 миллион 352 минг сўм фойда олинди.

М. МИРҲАМИДОВ.

СИФАТЛИ ПАХТА ЕТКАЗИБ БЕРАМИЗ

Мусобақадош Иваново области тўқимачиларининг Ўзбекистон пахтасидан пландан ташқари 45 миллион метр газлама тўқиймиз деб, ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятлари бизларни қувонтиради. Бу ахир ўзбек пахтасини қадрлаш, дўстлик ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш деган сўздир.

Биз уч киши — синглим, умрдошим ва ўзим бу йил мавсумда машина билан 810 тонна пахта теришга аҳд қилган эдик. Эл-юрт олдида ваъда бердингми, албатта унинг уддасидан чиқ! Бизнинг ўз олдимизга қўйган шиоримиз ана шу бўлди. Пахта майдонида аҳиллик билан, сабот ва ғайрат билан меҳнат қилдик. Терим машиналарининг бетиним ва унумли ишлашини таъминладик. Ҳаммадан ҳам муҳими шундаки, терилган пахтанинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор бердик. Биз терган пахталардан газлама тўқийдиган дўстларимиз, баракалла, сифати чакки эмас, толалари пишиқ, деб яхши сўзларни айтишсин, яна уятга қолмайлик. Бизнинг фикри зикримиз ана шунда бўлди. Уч киши ҳозиргача 700 тоннага яқин «оқ олтин»ни эл хирмонига топширдик. Деярли ҳамма пахта биринчи сортга қабул қилинди. Биз бу билан мусобақадошларимиз Иваново области тўқимачиларининг олижаноб ҳимматларига муносиб меҳнат совғаси тайёрладик.

Серқуёш республикамизнинг ҳамма хўжаликларида пахтанинг сифатини бундан буён янада яхшилаш учун қизғин кураш бораяпти. Биз ҳам мана шу кураш сафидамиз. Мусобақадошларимизга ҳамиша аъло нав «оқ олтин» етказиб бериш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаверамиз.

Турсуной ОХУНОВА,
Чиноз районидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ДЎСТЛАРИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

★ Мусобақадошларимиз техника тараққиётига зўр беришаяпти. Жиделев номли фабрикада газмолни ювадиган кичик габаритли аппарат ўрнатилди. Иваново ип-газлама комбинатида «АВК-110» маркали бўяш механизми монтаж қилинди. Шунингдек, Кохомск комбинати пардозлаш цехида кичик габаритли «РПА-110» маркали аппарат ўрнатилаяпти. Янги машиналар ишга тушгач, корхоналарнинг ишлаб чиқариш қуввати анча ортади.

★ «Главэнергостройремонт»нинг механика заводида янги-янги машиналар ишга туширилмоқда. Экскаватор деталларини совуқ штамповка қиладиган 400 тонналик пресс ва 5 тонналик кўприк крани хилма-хил серунум станоклар шулар жумласидандир.

★ Областда йирик панеллардан уй-жой бинолари қуриш тобора кенг авж олмоқда. Ҳозир йирик панеллар ишлаб чиқарадиган ихтисослаштирилган комбинат қурилиши жадал усулда олиб борилаяпти. Бундан ташқари, қатор корхоналар панеллар ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилмоқда.

★Иваново Халқ хўжалиги кенгашига қарашли ремонт заводи мутахассислари ажойиб иш қилдилар. Улар ўз кучлари билан металл чиқиндиларини майдалаб берадиган машина яратишди. Янги механизм бир соатда бирярим-икки тонна чиқиндини майдалай олади.

Иваново ва Тошкент областлари меҳнаткашлари ўртасидаги социалистик мусобақа тобора авж олмоқда. Бири-бирига устоз, бири-бирига шогирд рус ва ўзбек халқлари бу мусобақада ажойиб натижаларга эришмоқдалар. Бошқа касбдагилар каби икки область бинокорлари ҳам ўзаро алоқани кун сайин мустаҳкамламоқдалар, ўз иш тажрибаларини ўртоқлашмоқдалар. Суратда: Тошкентдаги 153-қурилиш трестининг донгдор ғишт терувчиси ўртоқ Раҳим Зияев Ивановода ўз иш усулини касбдошларига намойиш қилмоқда.

САНЪАТДА ҲАМ ДЎСТМИЗ

Тошкент—Иваново областларининг меҳнаткашлари етти йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун мусобақани авж олдириб юбордилар. Бу мусобақа икки область меҳнаткашлари ўртасидаги маданий ҳамкорликни ҳам кенг қулоч ёйдириб юборди. Эндиликда биз санъатда ҳам чинакам дўст бўлиб қолдик.

Қалбимизда жўш ураётган дўстлик ва қардошлик меҳри биз санъаткорларни серқуёш Ўзбекистон — меҳмондўст ўзбек халқи диёрига ташриф буюришга даъват этди. Коллективимиз талабчан тошкентлик дўстларимизга бир неча саҳна асарларини намойиш қилди. «Чанитанинг бўсаси», «Эркин шамол», «Малиновкада тўй», «Шамоллар гули» ва бошқа асарлар ижросига берилган юксак баҳо, ҳар бир спектаклимиздан сўнгги олқишлар, самимий қутловлар ҳаммамизни беҳад қувонтирди.

Биз дўстларимизга томоша кўрсатибгина қолмадик. Тарихий ёдгорликларга бой, гўзал Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари, тутунган бўлса ҳам туғишгандан аъло ажойиб кишилари билан танишдик. Кўрган-билганларимиз, ўзбек халқининг биз санъаткорларга кўрсатган меҳмондўстлиги қалбимизда абадий сақланиб қолади.

Энди навбат—ўзбек санъаткорларига. Ҳамшаҳарларимиз ўз саҳналарида хушовоз Ҳалима Носировани, машҳур раққоса Мукаррама Турғунбоевани ва бошқа етук санъаткорларни кўришга муштоқлар.

Бир кўрган билиш, икки кўрган таниш дейдилар. Борди-келдиларимиз шундай давом этаверсин, дўстлигимиз равнақ топаверсин.

Е. ОРЛОВ,
Иваново музикали комедия театрининг директори.

Бурч—шунга ундайди

Кўп қатори бригадамиз аъзолари ҳам коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун бошланган ҳаракатга қўшилган эди. Хулқ-атворда ва турмушда касбдошларимизга ўрнак бўлиш, меҳнат унумдорлигини тинмай ошириб боришга сўз бердик. Эл-юрт олдида берилган ана шу ваъданинг устидан чиқиш ва юксак номни қозониш учун жуда кўп тер тўкдик. Ярим йил давомида бир ёқадан бош чиқариб ишладик. Ўзимизга топшириб қўйилган асбоб-ускуналар қаровини яхшилаш, уларни ҳар доим тоза ҳолда сақлаш туфайли дуруст кўрсаткичларни қўлга киритиш мумкин бўлди. Шундан сўнг комбинат касаба союз комитети бошқалар каби бизга ҳам шарафли ном берди. Бу ҳаммамизни янги муваффақиятларга руҳлантириб юборди.

Коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари номини олиш учун бошланган мусобақа ғолибларининг Кремлда бўлиб ўтган Бутуниттифоқ кенгашига юбориб, коллектив менга жуда катта ишонч билдирди. Қадрдон корхонага қайтиб келгач, қолоқ бригадага ўтиб ишлашга аҳд қилдим. Цехимиз иш кўрсаткичларини орқага сураётган, топшириқларни бажара олмаётган бригадага раҳбарлик қилабошладим. Биринчи куниёқ шу нарса маълум бўлдики, бригада аъзолари бир-бири билан аҳил ишлашмас экан. Ҳар бир тўқувчи ўз ҳолига меҳнат қиларди. Бу келишмовчиликка хотима бериш учун гапни коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун бошланган мусобақанинг моҳиятидан бошладим. Бу ижобий натижалар бера бошлади. Орадан бир ой ўтмасданоқ планларни бажарадиган бўлиб қолдик.

Қолоқ бригадани илғорлар қаторига етказишга ҳисса қўшганимдан беҳад хурсанд бўлдим, ўз қувончимни ичимга сиғдиролмас эдим. Ҳа, бу қувонса арзийдиган иш бўлди. Аммо Коммунистик партия бизни қўлга киритилган ютуқлар билан мағрурланмасликка ўргатган. Шунинг учун ҳам бу билан чекланиб қолмадим. Корхонамизда ҳали планларни бажармаётган бригадалар йўқ эмас. Уларни ҳам илғорлар қаторига ўтказиш ҳар бир тўқувчининг бурчику. Шунинг учун қолоқ ҳисобланган 3-бригадага ўтдим. Ҳозир бу бригада ҳам коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашга қўшилди.

Г. ЛЕБЕДЕВА,
Ивановодаги Меланж комбинатининг бригада бошлиғи

ДУГОНАЛАР МУСОБАҚАСИ

Тошкент тўқимачилик комбинатининг донгдор тўқувчиси Любовь Светашова хаёлга чўмди. Ўй ўйлаб унинг охирига етолмасди. Ҳа, ахир Юлия Вечерова билан беллашиш ҳазил эмас-да. Мамлакатимизга донг таратган бу меҳнатсевар аёл унга хат билан мурожаат қилибди. Мактубда Любовь Светашовани ускуналар унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан социалистик мусобақага чақирган эди. Любовь Светашова қандай жавоб қайтаришни билмас эди. Шундай тўқувчи мусобақага чақирган экан. унга йўқ деб бўлармиди?

Тошкентлик тўқувчи ўз дугонаси юборган мактубни бир неча бор қайта-қайта ўқиб чиқди. Ундаги ҳар бир жумла, ҳар бир сўзнинг мағзини чақди. «Мен, — деб ёзган эди Юлия Михайловна — бу йил 583-артикулли миткаль тўқиш бўйича 1965 йилга белгиланган даражани 10 процент ошириб бажариш, фақат аъло сифатли маҳсулот беришга аҳд қиламан».

Ускуна унумдорлигини бундай даражага етказиш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди-да. Бу рекорд кўрсаткич-ку. Любовь Светашова шундай даражага қандай қилиб эришиш устида бош қотира бошлади.

Тўғри, шу йилнинг ўтган ойлари давомида чакки ишламади. Нормадагига нисбатан ўнларча минг метр кўп газлама тўқиди. Лекин ҳали Юлия Вечерова эришаётган кўрсаткичдан анча орқада эди. Бунинг устига цехдаги кўпчилик ишчилар Любовь эришган даражани охирги даража, ускунанинг бундан ҳам унумли ишлашига эришиш мумкин эмас дейишарди. Светашова бу гапларга ишонқирамади. Вечерова ҳам худди шундай станокларни бошқаради-ку. Агрегатлар бир хил бўлгандан кейин, у эришаётган ютуқларга ҳар бир тўқувчининг ҳам эришиши мумкин. Яқинда эски станоклар янгилари билан алмаштирилади. Ана шунда бош ўқнинг оборотини минутига 235 га етказиш мумкин.

Тўқувчи ҳар бир минутда 235 оборотга етказилганда қандай натижаларни қўлга киритиш мумкинлигини ҳисоблаб чиқди. Ҳозирги вақтда 560- артикулли миткални тўқиш ҳар бир станокда ҳар соатига 12006 арқоқни ташкил этса, бундан буён унумдорликни янада ошириш учун барча шароитлар бўлади. Уни 12700 арқоққа етказиш мумкин.

Любовь Светашова шундай хомчўтлардан сўнг Иваново областидаги «Солидарность» фабрикасининг донгдор тўқувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Юлия Михайловна Вечерова билан беллаша олишига қаноат ҳосил қилди. У дугонасига қуйидаги мазмунли мактуб юборди: «Чақириғингизни қабул қиламан. 560- артикулли миткаль тўқишда ускуна унумдорлигини 700 урчуққа кўпайтиришга аҳд қилдим. Маҳсулотнинг 99,8 процентини биринчи сорт билан топшираман».

Икки донгдор тўқувчи ўртасидаги мусобақа бошланиб кетди. Ёш тўқувчи Любовь Светашова билмаганларини, ақли етмаганларини Юлия Михайловнадан сўраб туради. Унинг барча илтимослари жавобсиз қолмаётир. Юлия Вечерова тўқимачилик саноати корхоналарида ишлаб, кўп йиллар давомида орттирган бой тажрибасини мактуб орқали ўртоқлашмоқда, ускуналар унумдорлигини оширишда 1965 йилга белгиланган даражадан ҳам юқорироқ кўрсаткичга қандай эришаётганлиги ҳақида муфассал ёзиб юбормоқда.

Донгдор тўқувчининг опаларча қилаётган маслаҳатлари Любовь Светашованинг меҳнатда катта муваффақиятларга эришишига ёрдам бераётир. Масалан ўтган бир ой давомида нормадагидан ташқари 5 минг метр аъло сортли газлама тўқиди.

Агар сиз Любовь Светашовадан бундай юксак кўрсаткичларга қандай қилиб эришаётганлиги ҳақида сўрасангиз, у шундай жавоб беради:

— Биринчи навбатда Юлия Михайловнанинг беғараз ёрдами туфайли, мен ёш тўқувчи унинг тажрибаларини ўрганиб шундай кўрсаткичга эришмоқдаман. Ўзимни Вечерованинг шогирди деб биламан. Бундан буён ҳам ундан ўрганишни давом эттираман.

Бу ютуқлар икки тўқувчи ўртасида тобора қизиб бораётган, ўзаро тажриба алмашишга, илғор иш методларини ўрганишга асосланган мусобақанинг дастлабки дебочаларидир. Ҳеч шубҳа йўқки, бу мусобақа дугоналарнинг бундан буён ҳам янада унумли ва сифатли ишлаш, меҳнатда тағин ҳам юқорироқ кўрсаткичларга эришишларига ёрдам беради.

Е. ДАВИД.
«Голос текстильщика» кўптиражли газетасининг адабий ходими.

«Ўзбексельмаш» заводи коллективи ҳам икки область меҳнаткашлари мусобақасида актив иштирок этмоқда. Бу мусобақада корхона ишчилари янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Суратда: шу заводнинг пешқадам ишчиларидан токарь ўртоқ И. Раҳимжўжаев. У нормани бир ярим баравар қилиб адо этмоқда.

А. Абальян ва М. Нуриддинов фотоси.

Л. И. Брежнев Братск ГЭСИ қурилишини бориб кўрди

БРАТСК, 11 декабрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Братск ГЭСи қурилишини бориб кўрди. Гидроузел қурувчилари томонидан самимий кутиб олинган ўртоқ Л. И. Брежнев Постоянний поселкасида ва Ангара дарёсининг чап соҳилидаги Пурсей бурунида бўлди. Братск қурилишининг улуғвор манзараси шу ердан кўзга яққол ташланади. Ўртоқ Л. И. Брежнев бетон ташийдиган кичик ва катта эстакадаларни ҳам бориб кўрди. Ўртоқ Л. И. Брежнев бу ерда ишчилар, мутахассислар ва қурилиш раҳбарлари билан суҳбатлашиб, ўзининг бир қанча мулоҳаза ва таклифларини айтди, жумладан уй-жой қурилишини тезлаштириш зарурлиги ҳақида фикр билдирди.

Тинчлик тақдири халқлар қўлида

Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгаши қатнашчиларининг бутун дунё халқларига қарата чиқарган Мурожаатидаги илҳомбахш сўзларни қизғин маъқулламоқдалар.

Корхонанинг илғор ишчиларидан бири, мастер ёрдамчиси Рашид Абдуллаев бу тарихий ҳужжат билан танишгандан кейин бундай деди:

— Империалистлар янги уруш оловини ёқишга уриниб, қурол ўхталмоқдалар. Лекин биз биламизки, тинчлик кучлари уруш кучларидан анча устундир. Ҳамма мамлакатлардаги халқлар ўз ҳаракатларини бирлаштирсалар ҳеч қандай ҳарбий хавф қўрқинчли эмас. Вақт бизнинг фойдамизга ишламоқда, у озодлик ва инсониятнинг бахт-саодати ғояларига хизмат қилмоқда, ва империалистлар буни исташи ёки истамаслигидан қатъий назар, ўз иштаҳаларини тийиб қўйишга, иғвогарликлар қилиш ва зўр бериб қуролланиш сиёсатидан воз кечишга мажбур бўладилар. Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгаши қатнашчиларининг Мурожаатидаги бу хулоса ҳар қайсимизни тинчлик учун янада актив курашга илҳомлантирмоқда. Тинчлик иши мустаҳкамланиши учун биз бундан буён ҳам меҳнат соҳасидаги муваффақиятларимизни кўпайтирамиз, коммунистик жамият қуришдаги янгидан-янги муваффақиятлар билан ўзимизни ва дўстларимизни қувонтирамиз.

Ип фабрикасидаги коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари Галина Еськова ва унинг дугоналари Лидия Жданович ҳамда Марина Князевская Мурожаат тексти босилиб чиққан газетани биргаликда ўқидилар. Қизлар Мурожаатнинг «Биз, коммунистлар...» деган сўзларини тўлқинланиб ўқийдилар.

— Бу сўзлар барча софдил кишиларнинг қалбида чуқур жой олади,— дейди Галина Еськова.— Озодлик ва бахт йўлини, империализм туғдираётган азоб-уқубатлардан халос бўлиш йўлини коммунистлар кўрсатиб бераётганлигини ҳозирги кунда бутун дунё кўриб турибди. Бугунги куннинг ўзидаёқ миллион-миллион кишилар коммунистик партиялар байроғи остига тўпланган. Эртаги кунда уларнинг сони янада кўпаяди. Тарихнинг бориши ана шундай. Биз шу нарсага сира шубҳа қилмаймизки, халқлар коммунистлар кўрсатган йўлдан бориб, агрессорларни жиловлаб қуядилар, йигирманчи асримизнинг урушлар ва инсон азоб-уқубатлари узил-кесил тугатиладиган аср бўлишига эришадилар. (ЎзТАГ).

ОЛИМЛАРНИНГ ТАЛАБИ

МОСКВА. 10 декабрь. (ТАСС). СССР Фанлар академияси Африка институтининг олимлар коллективи Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари Даг Хаммаршельдга телеграмма юборди. Олимлар коллективи бу телеграммасида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Конго бош министри Патрис Лумумбани ва унинг сафдошларини — Конгонинг чин ватанпарварларини дарҳол озод қилиш учун зарур чоралар кўришга мажбурдир, дейди.

Совет олимлари Бирлашган Миллатлар Ташкилоти секретариатини империалистик фитначиларга ёрдам беришни тўхтатишга чақирадилар. Империалистик фитначиларга ёрдам бериш Конгода тартибсизликни кучайтиришга олиб боради.

Сайловчилар бирдамлиги

Ўтган якшанба куни Ўзбекистон пойтахти қизил алвонлар билан ясаниб кетди. Халқ судлари составини сайлашдан иборат ўзларининг фахрли гражданлик бурчларини адо этмоқ учун сайлов участкалари томон йўл олган кишилар байрамлардагидек шодиёна кайфиятда эдилар.

Кандидатларнинг меҳнат ва ижтимоий фаолияти кўпчилик сайловчиларга маълум. Булар социалистик қонунчилик принципларига қатъий риоя қила олишларини, давлат манфаатлари ҳамда гражданлар ҳуқуқларининг сезгир посбонлари эканликларини, амалий ишда исботлаган тажрибали юридик ходимлар эканликларини меҳнаткашлар яхши биладилар. Шу сабабли сайловчилар, ана шу кишиларга катта ишонч билдираётганликлари бечиз эмас. Сайловчилар, коммунистлар билан партиясизлар блокининг муносиб кандидатлари учун хурсандчилик билан ўз овозларини бердилар.

Тошкентдаги ҳамма районларнинг меҳнаткашлари сайловларга зўр уюшқоқлик билан қатнашдилар. Куннинг биринчи ярмидаёқ шаҳар аҳолисининг асосий кўпчилиги ўзининг гражданлик бурчини адо этиб бўлган эди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Маданият министрининг биринчи ўринбосари Иван Михайлович **Федоренко** республика маданият органларида узоқ йиллар давомида самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига 60 йил тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ўзбекистон Ёзувчилар союзининг биринчи секретари Комил (Яшин) Нуъмонович **Нуъмонов** ўзбек совет адабиётини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва туғилган кунига 50 йил тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

* * *

Ёзувчи Миртемир **Турсунов** бадиий адабиёт соҳасидаги самарали ишлари учун ва туғилган кунига 50 йил тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ

(12 декабргача бўлган маълумот, планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар ва совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	машина терими мавсум бошидан	Районлар ва совхозларнинг номи	бир кунда	мавсум бошидан	машина терими мавсум бошидан
РАЙОНЛАР БЎЙИЧА							
Юқори Чирчиқ	—	121,24	111,34	Оққўрғон	0,08	78,09	67,22
Қуйи Чирчиқ	0,04	102,02	100,68	Сирдарё	0,07	77,87	67,42
Оржоникидзе	0,27	90,83	47,00	Гулистон	0,22	75,31	54,36
Ўрта Чирчиқ	0,10	88,53	75,16	Бекобод	0,23	73,49	73,64
Пискент	0,16	85,78	88,75	Янгиер шаҳри	0,21	69,73	72,12
Бўка	0,11	85,56	93,56				
Чиноз	0,10	82,75	51,68				
Янгийўл	0,12	80,23	90,55	Область бўйича	0,14	80,88	71,96
СОВХОЗЛАР БЎЙИЧА							
«Гулистон»	0,24	105,69	68,45	«Оққўрғон»	0,11	75,00	68,69
«ЎзССР беш йиллиги»	0,04	98,92	101,69	«Мирзачўл»	0,18	73,90	32,68
«Бўка»	0,30	92,85	100,31	«Чаноқ»	0,17	72,77	63,16
«Малик»	—	89,16	83,20	Киров номли	0,06	71,98	43,06
«Социализм»	0,33	87,14	75,00	1-«Боёвут»	0,11	71,85	76,00
«Пискент»	0,16	86,58	94,14	2-«Далварзин»	0,36	71,58	77,38
1-«Далварзин»	0,27	76,55	80,66	3-«Боёвут»	0,10	65,51	85,54
«Фарҳод»	0,46	75,28	73,60	2-«Боёвут»	0,10	52,55	57,53
				«Дружба»	0,04	44,95	8,29

Ҳар бир сигирдан 4500 килограммдан сут соғиб олинади

Чиноз районидаги Вревский совхозининг чорвадорлари бу йил катта ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Чорва қишлови учун намунали тайёрлик кўриляпти.

Вревский совхозида 1250 бош наслдор сигир бор. Ўтган ўн ойда бу сигирларнинг ҳар биридан ўрта ҳисобда 3424 килограммдан сут соғиб олинди.

Илғор сут соғувчилар айниқса яхши натижаларга эришдилар. Сут соғувчи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ М. Нурматова ўз боқимидаги 20 бош сигирнинг ҳар биридан ҳозиргача 4150 килограммдан сут соғиб олди. Б. Абдихонова, А. Усмоноваларнинг боқимларида бўлган сигирларнинг ҳар биридан соғиб олинган сут 4000 килограммданга етди.

Совхоз коллективи чорва қишловига ҳам намунали тайёргарлик кўрмоқда. Бу йил совхозда 350 бош сигир сиғадиган иккита яхши молхона қурилди. Шунингдек, 5200 тонна беда, 7000 тонна хашаки лавлаги, 11000 тонна силос тайёрланди.

Коллектив ҳозир йил охиригача 1250 бош сигирнинг ҳар биридан соғиб олинадиган сутни 4500 килограммга етказиш учун курашмоқда.

М. ЖОНИҚУЛОВ.

КЎМАКДОШЛАР

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

«Оқ олтин»нинг сўнгги граммини ҳам ерда қолдирмай териб олишга бел боғлаган азамат пахтакорларимиз сафида шаҳарлик биродарлар, студентлар, мактаб ўқувчилари ҳам жонбозлик кўрсатмоқдалар. Редакциямизга ана шу кўмакдошларнинг фидокорона меҳнатларини тасвирлайдиган кўплаб мактублар келиб турибди.

Тошкент қишлоқ хўжалик техникумининг студентлари Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз пахтакорларига кўмаклашмоқдалар. Улар ўтган якшанба куни колхоз хирмонига йигирма тонна кўсак тўкдилар, — деб ёзади техникум студенти **И. Ушбоев.**

Тошкент тўқимачилик институтининг ҳар бир студенти кечаги хафталикда 300—350 килограммга етказиб кўсак терди. Т. Муҳамедов, М. Матмусаев, А. Абдуҳафизов сингари чевар теримчилар эса ундан ҳам ортиқ кўсак тердилар. Бу хабарни ҳаваскор мухбиримиз **Р. Қодирқулов** ёзиб юборган.

Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг Бектурғун Ўрдабоев бошлиқ бригадаси планини колхозда биринчилар қаторида бажарди. Унинг бригадасида Тошкент фармацевтика институтининг студентлари дам олиш кунларида пахта терган эдилар. Студентлар бригаданинг плани тўлишига салмоқли ҳисса қўшдилар. «Мана буни ҳақиқий кўмак дейдилар, балли ўғил-қизларим» деб мамнун бўлишди колхоз аъзолари. **Э. Нурматов, Қ. Мусамуродов**лар ана шулар ҳақида ҳикоя қиладилар.

Бу йилги йиғим-теримда аввалги йиллардагидек қишлоқ мактабларида машғулотлар вақтинча тўхтатиб қўйилмади. Аммо ўқувчилар вақтни ғанимат билиб, дарсдан ташқари ва дам олиш кунлари пахта далаларига ўз хоҳишлари билан теримга чиқмоқдалар.

Газетхонлардан **Ф. Зиёдуллаев, Т. Аюбқулов, Б. Йўлдошев** ва **Ю. Каримов**лар Чиноз, Юқори Чирчиқ районлари колхоз далаларида ҳиммат кўрсатаётган ана шу ҳашарчилар ҳақида хабар қилишган.

— Мактабимиз ўқувчилари мажбуриятдаги 50 тонна ўрнига 76 тонна пахта ва 15 тонна кўрак тердилар, — қувонч билан хабар қилади Сирдарё районидаги 13-мактабнинг ўқитувчиси ўртоқ **Х. Хандақулов.** Ҳаваскор мухбиримиз **Нўмон Каримжонов** эса Орджоникидзе районидаги 37-мактаб ўқувчиларининг райондаги Киров номли колхознинг йиғим-теримида актив иштирок этаётганлари ҳақида хабар беради.

Булардан ташқари, ўқувчи ёшларимиз ўзлари ҳам пахта етиштиришда бевосита иштирок этаяптилар. Гулистон районидаги 29-мактабнинг комсомол-ёшларидан ташкил топган ўқувчилар бригадаси 46 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» етиштирди. Колхоз аъзоси **У. Мингбоев** ўқувчиларнинг бу фидокорона меҳнатларидан мамнун бўлиб, шу ҳақда ёзиб юборган.

«Ўқитувчи Эгамқул Хўжамқулов 5 минг килограмм пахта терди», — деб сарлавҳа қўйибди ўз хатига ҳаваскор мухбир **О. Аҳадов.** Янгиер шаҳридаги 37-мактаб ўқитувчиси Хўжамқулов «Коммунизм» колхозининг пахта далаларида ўқувчиларга раҳбарлик қилиш билан бирга, ўзи ҳам этак тутиб, теримда намуна кўрсатиб ишламоқда.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

Жамоатчилик таъсири билан

«Алибек Муҳаммадиев Сирдарё районидаги «Ўзбекистон» колхозининг «Ленинизм» участкасида яшаб, колхознинг ер-сувидан фойдаланади, яна бошқаларнинг ҳисобига ошиқча томорқа олиб, ундан чиққан даромад ҳисобига ялла қилиб юради. Колхоз дала ишларига қатнашмайди. 6 ой мобайнида фақат 20 меҳнат куни ишлаган. Муҳаммадиевга бу даромадлар камлик қилгандай осонлик билан пул топишнинг иккинчи бир йўли-бозор кунлари мол бозорида даллоллик қилишни ҳам касб қилиб олган. Унинг хотини Заргул Муҳаммадиева ҳам эридан сира қолишмайди. 6 ойдан бери бир кун ҳам дала ишларига қатнашмади» деб ёзилган эди редакцияга келган хатларнинг бирида.

Сирдарё район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Нурмуҳаммедованинг редакцияга маълум қилишича, хат колхознинг умумий мажлисида муҳокама қилинган. Унда келтирилган фактлар тўғри деб топилган. Йиғилиш қатнашчилари Муҳаммадиевнинг бу хатти-ҳаракатларини қаттиқ қоралаб, ундан колхознинг жамоат ишларида бошқа колхозчилар билан баб-баравар иштирок этишини талаб қилганлар.

Муҳаммадиевнинг ошиқча томорқа ери колхоз ҳисобига қайтариб олинган. Муҳокамадан кейин Муҳаммадиев дала ишларида мунтазам иштирок эта бошлаган.

ЧЎЧҚАЧИЛИК ФЕРМАСИДА

АЙТИЛГАН СЎЗ — ОТИЛГАН ЎҚ

Бизга район комсомол комитетининг ходими Тошканбой Жумабоев ҳамроҳ бўлди. Йўлга тушдик. Олдимизда кифтида булутни кўтарган тоғлар. Машина гоҳ ўқдек тўғри, гоҳ камондек ҳайрилма йўллардан қирлар оша тоғ этагига интилади. Йўлнинг икки четида дарахтлар саф тортиб турибди. Узоқ-узоқларга чўзилган боғлар кўзни қамаштиргудек жилоланади.

Машина ўмров кериб турган тоғ этагига келиб тўхтади. Тоғнинг бошидан оқиб тушаётган шалола катта-катта харсанг тошларга келиб урилар, майда-майда бўлакчаларга бўлиниб, гўё кучини тўпламоқчидай яна орқасига тисланади-да, зарб билан олдинга интилади. Ё харсанг устидан ошиб ўтади, ёки унинг ёни-веридан тезликда ўтиб олдинги тўлқинларга қўшилиб кетади.

— Бу ер «Шербулоқ» сойи деб аталади. Ҳўв анову оқариб кўринаётган уй эса Бекмирзанинг фермаси, — деди Тошканбой.

Фермага яқинлашдик. У ерда оғирлигини кўтара олмай, лапанглаб юрган чўчқаларга кўзимиз тушди. Ҳар она чўчқа атрофида 10 — 15 чўчқа болалари ўралашиб юрибди.

— Ана, Бекмирзанинг ўзи ҳам келяпти.

— Келинглар, қайси шамол учирди, — деди у биз билан кўришар экан.

— Фермангизнинг ишлари билан танишмоқчимиз.

— Танишсангиз арзийди, — гапга аралашди Тошканбой, — Бекмирза колхознинг оқ қўйларини жуда яхши семиртираяпти, кўраяпсизми, сипсиллиқ тухумга ўхшайди.

— Мунча мақтаб юбордингиз? — деди Бекмирза. — Эл қатори ишлаб, қўлимиздан келганича гўштни кўпайтиришга ҳаракат қилаяпмиз.

Ферманинг ичкарисига кирдик. Ўртадан ингичка ариқ суви жилдираб оқиб ўтмоқда.

— Жониворлар шу ердан сув ичади, мана бу қозонда эса, — деди Бекмирза, — арпа, сули, картошка қайнатиб берилади. Ҳар бир чўчқа кунига 4 килограммдан арпа ейди. Олди чўчқаларимизнинг оғирлиги 150 килограмм, 100 килограммликлари ҳам бор. Ҳаммасини бирдек семиртириш учун ҳаракат қилаяпмиз. Кунига уч марта озиқа берилади. Эрталабки ва кечки овқатдан сўнг очиқ ҳавога олиб чиқамиз. Яйловда ўсимликнинг илдизини ейди. Шундай қилсак яхши бўлади. Ҳар бир чўчқа ўртача бир килограммдан семиряпти десак, янглишмаган бўламиз.

Биз Бекмирзанинг ўзи ҳақида гапириб беришини сўраганимизда, қисқача жавоб берди:

— Иккита чўчқа боласини парваришлаб, 200 га етказдим, колхозга ҳозиргача 160 центнерга яқин гўшт топширдим.

— Район шароитига қараганда бу яхши кўрсаткич, — қўшиб қўйди Тошканбой.

— Қанча даромад олдингиз?

— 49 центнер буғдой, пул ва бошқа нарсалар.

Бекмирза камтарлик билан жавоб берарди. Унинг ҳар бир сўзи ва гапларидан ўз ишига меҳр ва муҳаббат қўйганлиги билиниб турибди. Жонкуярлиги туфайли бундан уч йил илгари Москвага Виставкага ҳам бориб келган. Бундай обрў ва иззатга ўзининг узоқ ва самарали меҳнати ва чидам билан ишлаши туфайли эришди.

Ахир чўчқачилик фермасини ташкил этиш осонликча бўлгани йўқ. 1954 йилнинг эрта баҳори эди. Шунда Бекмирза колхозда чўчқачилик фермаси ташкил этсак қандай бўларкин деб, раиснинг олдига борди. Раисга бирор гап ёқмаса, қовоғидан қор ёғиларди. Бу гал ҳам шундай бўлди. У узоқ ўйлади-да, ота-бобонг қилган ишни қилгин, бизнинг шароитимизга тўғри келмайди, деди.

Ўша пайтдаги раис анча ўжар эди. Бекмирза шунинг учун ҳам гапни ортиқча чувалаштириш беҳуда эканлигини сезди ва шиддат билан эшикка отилди.

— Тўхта! — деди раис, қатъий овоз билан, — колхозимизда нима кўп, қўй кўп, эрта-индин отарлар яйловга жўнайди, мард бўлсанг қўй боқ, бўладиган ишни қил.

— Бу гапингиз ҳам маъқулкуя, — деди Бекмирза, — лекин гўштни кўпайтирамиз десак чўчқачиликни ҳам ривожлантириш зарур-да, қўй йилига бир марта қўзилайди. Ҳар биридан ўртача 1 тадан қўзи олаяпмиз. Чўчқаданчи, икки марта болаласа, камида 20 та бўлади. Ҳар бир чўчқа 100 килограммданга тўғри келса, икки тонна гўшт тайёр. Бу гапларни хомҳаёл деб ўйлаяпсиз шекилли.

— Гапинг тўғрикуя, — деб елкасини қисди раис. — Ахир уларни боқишнинг ўзи бўлмайди, парваришни ўрнига келтириш керак.

— Сиз ҳаммасидан хотиржам бўлаверинг. — деди қувониб Бекмирза. — Ферма ташкил этишга рухсат берсангиз бўлгани.

— Бир ўзинг ҳаммасини эплайсанми?

— Эплай оламан, — жавоб берди Бекмирза.

— Кўрамиз, — деди раис, — ишқилиб қош қўяман деб кўз чиқармагин-да!

Орадан анча вақт ўтгач, район марказидан етти кунлик иккита чўчқа боласини топиб келтирдилар. Бекмирза ҳар бири кабутардек келадиган бу жониворларни қўлига олар экан, юраги шиғ этиб кетди. Буёғи нима бўларкин, шу чўчқа болалари билан сўзимнинг устидан чиқаоламанми, деб ўзича ташвишланарди. Лекин у сира ҳам тушкунликка тушмасдан астойдил ҳаракат қилди.

Кунлар кетидан кунлар ўтди. Чўчқа болалари ҳадеганда катта бўлавермасди.

Бир-икки йиғилишда шўх йигитлар чўчқани пайров қилиб Бекмирзани тоза аския қилишди. Аскиялар, ошна-оғайниларнинг сўз олдингми, устидан чиқ деган гаплари Бекмирзани яна ҳам яхшироқ ишлашга ундарди.

1957 йилнинг қиши қаттиқ келди. Бу пайтда чўчқа болалари катталашиб, болалаган пайт эди. Энди уларни асраш керак. Бекмирза кечани-кеча, кундузни-кундуз демай фермада қолиб кетди. У ҳар бир чўчқа боласига алоҳида яшчиклар ясади. Жониварларни ана шу яшчикларга солиб, авайлаб парвариш қила бошлади. Вақтида оналарига эмиздириб турди. Чўчқаларнинг одати қизиқ. Тузсираб қолганда, ҳатто ўз болаларини ҳам еб қўйиши мумкин. Шунинг учун Бекмирза ғоятда эҳтиёткорлик ва зийраклик билан иш тутди. Фидокорона меҳнатлар биринкетин ўз самарасини кўрсатди.

Район ташкилотлари Бекмирзанинг меҳнатини тақдирлаб уни энг яхши чўчқабоқарлар сифатида Виставкага делегат сифатида юбордилар. Бекмирза Москвадан қайтгач, у ерда ўрганган иш тажрибаларини ўз фермасида қўллади.

Ҳозир у етти йилликнинг иккинчи йили планини ортиғи билан бажариб, келгуси йил режаларини тузмоқда.

Томчилар қўшилиб жилға бўлади, жилғалар қўшилса, дарё тўлиб оқади. Чорвадорларимиз гўшт, сут маҳсулотлари етиштиришда АҚШга етиб олиш ва ундан ўзиб кетиш учун курашмоқдалар. Бекмирза ҳам донгдор чўчқабоқарлар Ярослав Чиж, самарқандлик Жўра Султоновларнинг изидан бормоқда. Кўплаб гўшт маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилган ҳолда фидокорона меҳнат қилаётир. Бекмирза Нормирзаев «айтилган сўз — отилган ўқ» эканлигини яхши билади.

А. ЭШОНОВ,
Бўстонлиқ районидаги «Чирчиқ» колхози.

Ўрта Осиё Политехника институтининг студентлари олган назарий билимларини ишлаб чиқариш практикаси билан мустаҳкамлаб борадилар. Суратда: тоғ факультетининг студентлари Н. Акаев, К. Бойназаров, Ш. Қосимовлар кабинетда амалий иш пайтида.

В. Моисеев фотоси.

АТОМ ЭНЕРГИЯСИ ВА УНИНГ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИДАГИ АҲАМИЯТИ

Ҳозирги замон энергетикасида атом асосий ўринни эгаллайди. Ядро техникасининг тез суръатлар билан ривожланиши энергетикада янги даврни очиб берди.

Атом электростанцияларининг қурила бошлаганлиги, кўпгина атом кемаларининг ишга туширилганлигини атом энергиясидан фойдаланиш соҳасида қўйилган дастлабки қадам деса бўлади.

Атом энергиясининг ўзига хос хусусиятларидан бири унинг таркибида ҳаддан ташқари кўп миқдорда жисм тўпланганлигидир.

Атом энергиясига бўлган қизиқишнинг яна бир сабаби шундаки, бирқанча мамлакатларнинг кўмир ва нефть запаслари тугаб бормоқда. Масалан, Англияни олайлик, икки мингинчи йил бошларига бориб, унинг ёқилғи запаслари тугай бошлайди. Шунинг учун Англия атом энергиясидан мумкин қадар тезроқ фойдаланишга ўтишдан манфаатдордир.

Шунингдек, бошқа мамлакатлар ҳам бундан катта манфаатдор.

Ернинг устки қатламидаги температура Қуёш нуридан олган иссиқликкагина боғлиқ бўлиб, унинг иссиқ ёки совуқ бўлиши географик кенглик билан ўлчаланади.

Қуёш нури 20 метр чуқурликка таъсир қилади, холос. Лекин ер таркибидаги радиоактив изотоп запасларининг ҳаддан ташқари кўплиги ернинг ички қисмларида температуранинг 1400 градусгача кўтарилишига олиб келади.

Радиоактив изотоплар ернинг ҳамма қисмларига тарқалган бўлса ҳам, бироқ уларнинг асосий қисми 1600 километр чуқурликда жойлашгандир. Ер ости чуқурлаша борган сари радиоактив изотопларнинг миқдори ҳам ортиб боради.

Ер таркибидаги радиоактив изотопларнинг бўлинишидан ҳар бир секундда ҳосил бўлган иссиқлик 15 минг тонна тошкўмир ёқилганда ҳосил бўладиган иссиқликка тенгдир.

Ердаги температурани ўзгартирмай сақлаб келаётган ер таркибидаги радиоактив изотопларнинг атом энергияси, ернинг тузилишида ва инсоният ҳаётида ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир ва шундай бўлиб қолади.

Радиоактив изотоплар Ер сиртида, сувларда ва ҳавода ҳам мавжуддир. Радиоактивлиги юксак бўлган радиоактив сув манбаларини радонли манбалар дейилади. Бу радонли манбалар беморларни даволашда катта аҳамиятга эга. Радонли ваннага тушган бемор радиоактив нурлар таъсирида шифо топади.

Табиий сувларда эритма шаклида уран, торий, радий, калий ва бошқа радиоактив изотопларнинг бўлиши киши соғлиғи учун катта аҳамиятга эга.

Дарё ва денгиз сувларида энг кўп учрайдиган радиоактив изотоплар ҳам ҳаёт учун зарур. Агар тупроқда радиоактив изотоплар камайса, унинг ҳосилдорлиги пасайиб кетади. Шу билан бирга тупроқда радиоактивлик ҳаддан ташқари кўпайса, бу ўсимлик, ҳайвон ва одамларга ёмон таъсир қилади.

Ҳозирги кунда олимларимиз радиоактив изотоплардан кенг фойдаланиб, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини оширишда, турли касалликларни даволашда катта муваффақиятларни қўлга киритмоқда.

Қуёш энергиясининг запаси битмас-туганмасдир. Аммо, қуёшнинг энергия манбаи яқин йилларгача номаълум эди. Бу «сир» атом энергияси ёрдами билангина аниқланди.

Қуёшнинг ички қисмида иссиқлик 20 миллион градусгача кўтарилиши мумкин. Ана шундай юқори температурада термоядро реакцияси содир бўлади. Термоядро реакцияси вақтида ё оғир водород ядроси, ёки гелий ядролари ҳосил бўлади. Қуёш ва юлдузлардаги термоядро реакцияси вақтида ҳам оғир водород, ҳамда гелий ядролари ҳосил бўлиб туради. Бир грамм оғир водород ҳосил бўлганда ажралиб чиққан иссиқлик 3 тонна тошкўмир ёқилганда ажралиб чиққан иссиқлик даражасига тенгдир.

Термоядро реакциялари биринчи марта сунъий йўл билан ҳосил қилинди. Аммо тинчликсевар Совет мамлакатида термоядро реакцияларидан уруш мақсадларида эмас, балки тинчлик мақсадларида фойдаланилмоқда.

Агар термоядро реакциясидан бутун дунёда тинч мақсадларда фойдаланишга ўтилса, ҳозир йилига сарф қилинаётган бир миллиард тонна тошкўмир ўрнига 286 тонна водород сарфланарди, холос. Яъни кўмирга нисбатан 3 ярим миллион марта оз водород сарфланади. Бир грамм гелий эса 24 тонна тошкўмир берадиган иссиқликни беради.

Ёғочлар, кўмир, нефть ва бошқа ёқилғиларнинг ҳаммаси Қуёш энергиясининг ўзгарган шаклидир. Чунки ердаги нарсаларнинг ҳаммаси ҳам қуёш ёруғлиги ва иссиқлигида ҳосил бўлган.

Қуёш ва Ердаги атом энергиясидан унумлироқ фойдаланилса, ҳаддан зиёд кўп энергия манбаларига эга бўламиз. Шу мақсадда қуёш энергиясини кўпроқ ўзлаштирадиган, яъни тез етиладиган қишлоқ хўжалик экинлари навларини яратиш олимларимиз олдидаги катта вазифадир. Бу соҳада талай ютуқлар қўлга киритилди. Аммо асосий иш ҳали олдинда. Олимларнинг яримўтказгичлар соҳасидаги ишлари яқин келажакда қуёш нуридан бевосита электр энергияси олиш имконини туғдиради.

Ернинг энергия запаслари ҳам жуда катта. 5 километр чуқурликда температура 150 градусга етади. Агар шу чуқурликка буғ машиналари ўрнатилса, тенги йўқ ажойиб машина бўлар эди. Чунки бунга на ёқилғи керак бўлади, на ишчи.

Биз фойдаланаётган энергиянинг ҳаммаси атом энергиясининг бошқача шаклда кўриниши экан. Демак, биз атом энергиясидан эндигина фойдаланаётганимиз йўқ, аксинча, доим атом энергиясидан фойдаланиб келаётган эканмиз. Лекин атом энергиясининг «сирлари» энди очилаётир. Бу эса келажак энергетикаси учун катта аҳамиятга эга бўлиб, жамиятнинг моддий ва маънавий юксалиши учун зўр имкониятлар яратади.

Р. МАҲСУМОВ,
аспирант.

Мактаблардан дараклар

КАЛИНИН. 31-мактаб ўқувчилари мактабни оталиққа олган «Ленинизм» колхозининг сабзавот маҳсулотларини йиғиб-териб олишда колхозчи ота-оналарига кўмаклашиб, мавсумда 50 тонна сабзавот йиғиштириб бердилар. Ф. Турсунбоев, В. Вермагина, М. Савичкина сингари ўқувчилар нормаларини бир ярим-икки ҳисса қилиб адо этдилар.

А. Эшматов.

ТОШКЕНТ. 26-ишчи-ёшлар мактабида таълим олаётганларнинг кўпчилиги «Таштрансмаш», трактор йиғув, экскаватор заводларининг ишчи ва хизматчиларидир. Аввалги йиллари бу мактабда ишчи-ёшларнинг ўқиши учун дурустроқ шароит бўлмаганидан ва корхоналарнинг маъмурияти ёшларнинг ўқиши учун қулайлик яратиб бермаганликлари туфайли ўқишлар нормал бормас эди. Бу йил мактаб қайта қурилди. Корхонада ёшларнинг ўқиши учун катта қулайлик яратилди. Заводда слесарлик қилаётган ёшлар мактабни битиргач, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда, ўқишларини яна давом эттирмоқчилар.

У. Усмонов.

ПИСКЕНТ. 3-мактаб учун еттита янги синф хонаси қуриб берилди. Қурилишга «Пискент» совхози оталик қилди. Ҳозир мактабда ўқишлар бир сменада олиб борилмоқда ва турли тўгараклар ишлай бошлади.

Қ. Норинбоев.

ОҚҚЎРҒОН. Жданов номли мактаб ўқувчилари ўзлари учун қишки спорт зали қуриб олдилар. Спорт залига керакли инвентарлар ҳам сотиб олинди.

Н. Мадаминов.

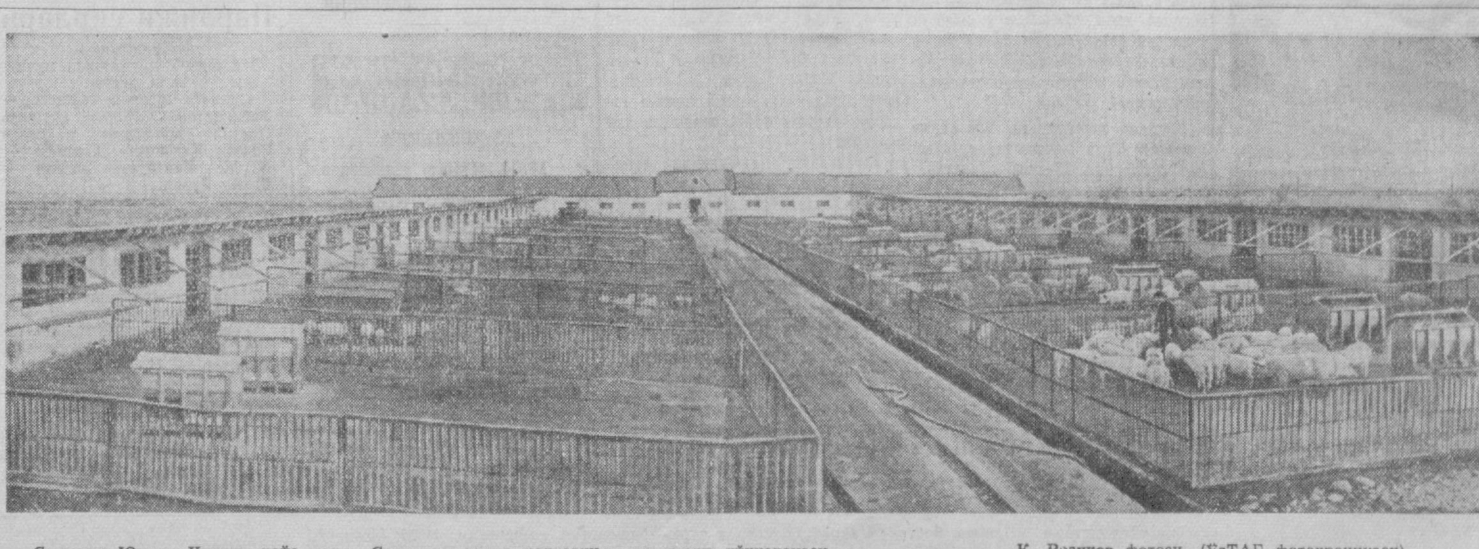

Суратда: Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг намунали чўчқахонаси.

Қ. Розиқов фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОБЛАСТИМИЗНИНГ ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИДА

УЗУМДАН МЎЛ ҲОСИЛ

Калинин. Сталин номли колхоз боғбонлари бу йил райондаги бошқа хўжаликларга қараганда узумдан мўл ҳосил олдилар.

Сунпат Ҳикматов бошлиқ 3-боғдорчилик бригадаси аъзоларининг муваффақияти айниқса диққатга сазовордир. Бригаданинг миришкор боғбонлари 38 гектар боғдан пландаги 304 тонна ўрнига 380 тонна узум йиғиб олиб, мажбуриятни анча ошириб бажардилар.

Колхозда келгуси йил мўл ҳосили учун пухта тайёргарлик кўриляпти. Ҳозир токларнинг ҳаммаси яхшилаб кесилди ва агротехника қоидаларига мувофиқ қилиб кўмиб қўйилди.

Т. Расулов.

ҲАР БИР ТОВУҚДАН 135 ТА ТУХУМ

Мирзачўл. КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумига Мирзачўл зотли паррандалар совхозининг ишчилари яхши меҳнат совғалари тайёрламоқдалар. Совхознинг товуқбоқари Варвара Тазова 3 мингта товуқни боқиб, йил бошидан бери ҳар бир товуқдан 135 тадан тухум олди.

Шу хўжаликда Мўмина Илёсова ва Полина Шигайлар ҳам ишлашади. Уларнинг ҳар бири 1700 тадан товуққа қарашади. Ҳар иккала товуқбоқар йил бошидан бери 318 минг дона тухум йиғиб олишди. Бу миқдор ўрта даражадаги колхоз товуқчилик фермасининг бештасида олинган тухумлар сонига тўғри келади.

Совхознинг бу уч илғор ишчиси йил охиригача яна товуқлардан 50 минг донадан ортиқроқ тухум олишни мўлжалламоқда. (ЎзТАГ).

БАДАВЛАТ ОТАХОН

Оржоникидзе. Бир асрдан ортиқ умр кўраётган, яъни 103 ёшга кирган Юнус ота Муслимовни Ленин номли колхоз аъзолари пирибадавлат кекса дейишади. Отанинг 7 боласи, 40 невараси, 30 эвараси ва 5 чевараси бор. Юнус ота фарзандларининг ҳаммасини меҳнатсевар, халққа содиқ қилиб тарбиялаганда.

Ўғилларидан Жўра шу колхознинг моҳир механизатори, Тўлаган республика уруғчилик станциясида боғбон, невараси Сиддиқ «Сапёр» станцияси базасида дурадгор бўлиб ишлайди. Отанинг қолган невара-чевaралари ўрта мактабда ўқишмоқда.

Юнус ота кексалигига қарамай ҳали бардам. У колхознинг К. Раҳимжонов раҳбарлик қилаётган боғдорчилик бригадасига бу йил токларни тарбиялашда яхши ёрдам берди. Ота давлатдан пенсия олиб туради.

Н. Каримжонов.

ҒОВАКЛИ БЕТОН КОРХОНАСИ

Олмалиқ. Шаҳар қурилиш индустрияси яна бир янги корхонага эга бўлди. Бу ерда ғовакли бетон йирик қурилиш блоклари, панель ва томларни ёпадиган плиталар ишлаб чиқарувчи янги цех ишга туширилди. Цехда йилига 30 минг кубометр пишиқ ва енгил қурилиш материали ишлаб чиқарилади. Бу цех ғовакли бетон ишлаб чиқаришда Ўрта Осиёда энг йирик корхона ҳисобланади.

Ишлаб чиқариш қуввати жиҳатидан Олмалиқдаги цехга тенг келадиган ғовакли бетон корхонаси Тошкентда ҳам қурилаётир. 1961 йилдан бошлаб бу цех ҳам қурилиш учун ўз маҳсулотларини бера бошлайди. (ЎзТАГ).

БИР СМЕНАДА ЎҚИЙДИЛАР

— Машғулотларни бир сменада олиб боришимиз мана шу бинонинг битишига қараб қолган эди, — деди мактаб директори ўртоқ Л. Яннис бизни синфхоналарга бошлар экан. — Буёқлари қуриса бас, бу ерда ҳам ҳадемай машғулотларни бошлаб юборамиз...

Бино хоналари ёп-ёруғ ва шинамгина эди. Унинг дераза ромларидан тортиб то эшикларигача ўқувчилар томонидан тайёрланибди. Улар уста дурадгорлар қилганидан сира фарқ қилмасди.

Директор мактабимиз ўқувчилари бу йил райондаги айрим мактаблар учун 150 дан ортиқ ўқувчи чўти, бир неча дона доска тайёрлаб беришди деганда, тўғрироғи унча ишонқирамаган эдик. Мана энди ўқувчиларнинг қўлидан кўп нарса келишига тўла ишонч ҳосил қилдик.

— Қўшимча бино қуриш анча қийин эди, — ҳикоя қиларди директор. — Машғулотларни бир сменада олиб бориш учун яна 4 та синф хонаси етишмасди. Мактаб ёнида қўшимча бино учун майдончамиз ҳам бор. Мактабимизни ўз оталигига олган плавик шпат комбинатига мурожаат қилиб, янги бино қуриб беришини сўрамоқчи эдик. Бундай ўйлаб қарасак, бу ҳам бўлмайди. Нега деганда комбинат коллективининг ҳам иши бошидан ошиб ётибди. Қурилиш материалларини етказиб беришса, ҳамма ишни мактаб кучи билан бажарамиз, деган қарорга келдик. Шундай ҳам бўлди. Чунки, бизда дурадгорлик асбоб-ускуналари етарли. Ғиштни ўқувчиларнинг ўзлари қуйишади. Плавик шпат комбинати қурилишга керакли материаллар етказиб беришни ўз зиммасига олди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Чернишевский номли 11 йиллик мактаб чиндан ҳам умумий таълим-меҳнат мактаби ҳисобланади. Бу мактабда политехника таълими яхши йўлга қўйилган. Ҳозир дурадгорлик, слесарлик устахоналари ишлаб турибди.

А. АЛИЕВ.

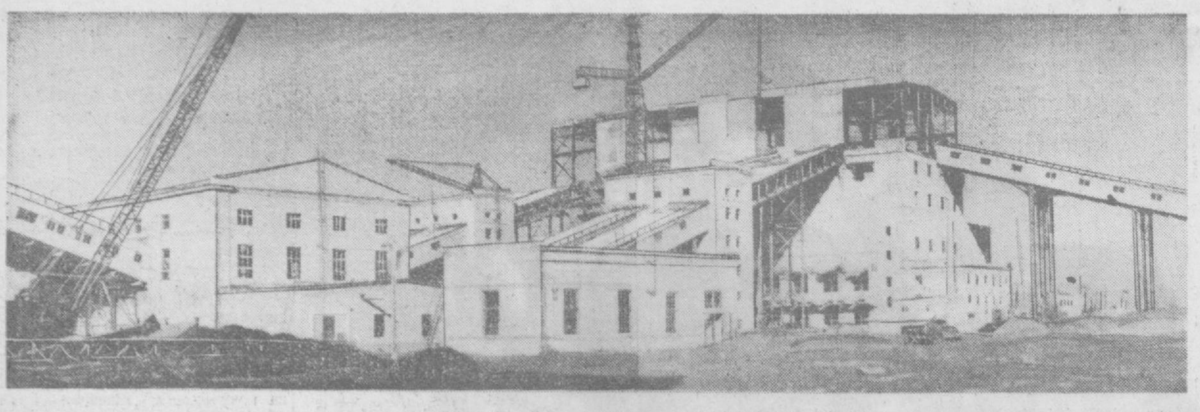

Олмалиқда қад кўтараётган мис саралаш фабрикасининг руда майдалаш цехи корпуси мураккаб инженер-техник иншооти ҳисобланади. Унинг баландлиги 70 метрдир. Бинокорлар ва монтажчилар бу корпусни бунёд этиш учун жуда кўп меҳнат сарфладилар. Ҳозир бу корпусда мис саралаш фабрикаси биринчи навбатини комплекс синаб кўриш учун охирги тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Фабрика келаси йилнинг январидан маҳсулот ишлаб чиқара бошлайди. Суратда: мис саралаш фабрикаси руда майдалаш цехи корпуси.

В. Кузнецов фотоси.

Тошкент янгиликлари

ЎРТА ОСИЁ ЭКСПРЕССИ

«Ўрта Осиё экспресси» 10 декабрда биринчи сафарга йўл олди. Эндиликда темир йўлда Тошкентдан Москвагача бориш учун 54 соат вақт талаб қилинади. Ваҳоланки, скорий поездда бу масофани босиш учун 74 соат вақт кетар эди. Экспресс 3360 километр масофадаги бутун йўлда бор-йўғи 13 жойда тўхтайди. (ЎзТАГ)

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БАЗАЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

Тошкент шаҳар Октябрь районидаги Магазин-мавзу кўчасида катта тикувчилик фабрикаси қурилиши бошлаб юборилди. Ҳозир корхона маъмурияти ва ремонт устахонаси бинолари қуриб битказилди. Корхона ип газламадан эркаклар учун костюм, мактаб ёшидаги ва мактабгача ёшдаги болалар учун кўйлак, шимлар тикиб чиқарадиган бўлади

Металл-идишлар заводининг янги корпуслари ҳам шу ерда қад кўтармоқда. Ҳозир еттита цех битказилиб, айримлари ишга туширилди. Магазин-мавзу кўчасида тўқимачилик галантерея фабрикаси ҳам қурилмоқда. Бу корхона келаси йилнинг охирида ишга туширилади.

ХОҲЛАГАН ТИЛИНГИЗДА ЭШИТАСИЗ

Тошкентлик студентлардан Александр Вишневский ва Панайот Паитапаниди ўз диплом проектларига телевизион эшиттиришни икки тилда олиб бориш имконини берадиган мослама яратишдек муҳим темани танлаб олган эдилар. Тема жуда аҳамиятли бўлгани учун инженерлардан Б. И. Логинов, В. В. Греков, А. С. Струпинский ва У. Л. Литинский ўртоқлар дипломантларга мукаммал консультациялар бердилар.

Студентлар кўп меҳнат орқасида диплом проектини муваффақиятли ёқладилар. Шундан сўнг ёш инженерлар республика Алоқа министрлигида телевизион марказ мутахассислари билан ҳамкорликда диплом проектида асослаб берилган мосламани ясашга киришдилар. Ниҳоят оддий пресс-папьедан кичикроқ бўлган мослама яратилди. Ана шу мослама ёрдамида телевизордан эшиттиришларни айни бир вақтда хоҳласангиз рус тилида, ёки ўзбек тилида эшитиш мумкин. Мослама телевизор приёмниги ичига ўрнатилади.

Республика Алоқа министрлиги 1961 йилдан бошлаб телевизорлар учун айни бир вақтда икки тилда эшиттириш олиб бориш имконини берадиган ана шундай мосламалар ишлаб чиқаришни планлаштирди.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МОНТЁРЛАР

Али Тўсаев бундан уч йил муқаддам Алимкент қишлоғидаги радиоузелга техник бўлиб ишга келдию, қишлоқ муассасалари, ишчи ва хизматчиларнинг хонадонларидаги радио точкалари яхши ишлайдиган бўлиб қолди. Ўз меҳнатига масъулият билан қараб, аҳолига сидқидилдан хизмат қилган Али ака қишлоқ меҳнаткашлари орасида тез кунда обрў қозонди. Ворошилов номли колхоз правлениеси бўлса бу ишчан ҳунармандни колхозда электромеханик вазифасида ишлашга таклиф этди.

Тўслев дастлабки кунданоқ Войтинцев ГЭСи колхозчилар талабини тўла қондирмаётганини аниқлади. У ўз шогирди Абутал Ўтаганов билан колхоз территориясидаги электр линияларини монтаж қилиб, учта юқори вольтли трансформатор ва точкаларни тўла ремонтдан чиқарди. Шу йилнинг апрель ойида колхозда металлдан ясалган янги транскиоска қурилиб, фойдаланишга топширилди. Колхозчиларнинг уйларига қисқа вақт ичида 250 дан ортиқ янги счётчиклар ўрнатилди. Колхознинг 90 процент аҳолиси Ильич нуридан баҳраманд бўлди. Ўз касбининг моҳир усталари — монтёрлар колхозда ремонт-монтаж ишларини муддатидан олдин тугаллаганликлари учун Ворошилов номли колхоз Оққўрғон районида биринчи бўлиб Фарҳод ГЭСидан электр токи олабошлади.

Жонкуяр Али ака ҳукуматимизнинг электр қувватини тежаб сарф этиш ҳақида чиқарган қарорига биноан муҳим тадбирларни кўрмоқда. Колхозда май ойи ичида 29 минг киловатт соат электр қуввати сарфланган бўлса, кейинги 5 ойнинг ҳар бирида 13 минг киловатт-соатдан сарфланаётир.

Шу кунларда колхознинг катта пилорамаси, ғалла ва шоли тегирмонлари, 10 дан ортиқ чорва бинолари, колхоз кўчалари ва хонадонларида кечани кундуздек ёритаётган лампочкалар нур сочиб турибди.

Т. МИРЗААҲМЕДОВ,
М. ОЙДИНОВ.

ИНСОН ҚЎЛИ ГУЛ

Бундан беш-олти йил бурун Келес 7-ғишт заводи посёлкаси кўримсиз бир жой эди. Бу ерда бирорта дурустроқ уй-жой биноси, текис кўчалар ва боғ-роғларни кўрмасдингиз. Посёлка атрофини янтоқ, шўра ва бошқа ўтлар қоплаб ётарди. Эндиликда эса тамоман бошқа манзарага дуч келасиз. Турна қатор бўлиб кетган бинолар посёлкага ҳусн бўлиб тушган. Иккала томони қалин барг ёзган дарахтлар билан қопланган кўчаларни кўрган кўз қувонади. Саноат ва озиқ-овқат моллари магазинлари, болалар боқчаси, 400 кишига мўлжалланган клуб ва бошқа кўркам бинолар қад кўтариб турибди. Бир кўришда киши эътиборини ўзига жалб этувчи саккиз йиллик мактаб, кинотеатр учун қурилган янги биноларни, обод боғ-роғларни айтмайсизми?

Калинин райони территориясидаги бу завод посёлкаси келажакда янада кўркам бўлади.

А. ЭШМАТОВ.

Керамикадан подшипник

Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг профессор ва ўқитувчилари кадрлар тайёрлаш билан биргаликда жуда кўп илмий-текшириш ишлари ҳам олиб борадилар.

Яқинда институт илмий ходимлари томонидан сийқаланиш натижасида ишдан чиққан деталларни виброэлектродлар ёрдами билан аввалги ҳолатига келтириш ҳамда трамвай вагонлари учун металл ва керамика қоришмасидан подшипниклар ясаш масалаларини ҳал этдилар.

Шу пайтгача трамвай вагонлари учун подшипниклар бабит «Б-16» дан тайёрланарди. Аммо бабитдан ясаладиган подшипник жуда қимматга тушарди. Металл ва керамика қоришмасидан ясалган подшипник эса бабитга нисбатан икки баравар арзон ва бир ярим барвар чидамлидир.

А. САИДХОНОВ.

Қисқа сатрларда

Гулистон. «Коммуна» колхозининг «Коммуна» участкаси тўла электрлашди. Энди «Ёш ленинчи» участкасини электрлаш ишлари қизғин олиб борилмоқда. Шунингдек, райондаги «Гулистон» совхози марказида сабзавот ва гўшт дўконлари очилди.

Ф. Нишонбоев,
Ю. Абдуалимов.

ЯНГИЕР. 2- «Боёвут» совхозининг 2- бўлимида катта артезиан қудуғи қазилиб, тоза ва ширин сув чиқарилди.

А. Маъмуров.

Чиноз. Ленин номли колхозда автомашина ва тракторлар учун гараж қуриб битказилди. Шунингдек, Навоий номли колхозда ҳам 8 автомашина ва 14 трактор учун катта гараж қурилди.

Т. Исмоилов.

Ўзингизни ҳам, ўзгани ҳам овора қилманг

Пойтахтимизнинг Шаҳрисабз кўчасидаги 4-уйда жойлашган адреслар бюросига кўп кишининг иши тушиб туради. Бюро айрим кишиларга Тошкентдаги таниш-билишларининг қайси адресда яшашлари ҳақида аниқ маълумот беради. Биз шу бюронинг бошлиғи ўртоқ Н. А. Нестеров билан суҳбатда бўлдик.

— Орамизда айрим анқов ва бепарво кишилар бор. Ана шулар боисидан биз бу ерда йўқолган нарсалар бўлими очишга мажбур бўлганмиз, — дейди бошлиқ.

Нестеров катта, семиз дафтарни бизга кўрсатади — бу анқов, паришонхотир кишиларнинг йилномаси. Унга шу йилнинг ўтган ойлари ичида йўқолган юзлаб ҳужжат ва буюмларнинг рўйхати, эгасининг исми-фамилияси ёзилган. Ҳужжатларнинг кўпчилиги эгаларига қайтарилган. Бюрода юзлаб зонт, калош, қўлқоп, қўша-қўша соат, портфель, сўмка ва чемодан, даста-даста китоб ва яна аллақандай нарсалар йиғилиб ётипти. Бу буюмларнинг эгалари ўз нарсаларидан ё умидларини узганлар, ёки бюрога келишга ўз анқовликларидан уяладилар. Ана шу ҳужжат ва буюмларни турли жойдан топиб олган соф виждонли кишиларимиз адреслар бюросига олиб келиб берганлар ёки почта орқали юборганлар.

Тошкентда яшовчи Файзиев ва Воронина ўртоқлар Бўзсув бўйидан ўтиб бораётганларида аёл сумкасини топиб оладилар. Сумка ичида хизмат пропускаси ва касаба союз билети бор экан. Надежда Куценко исмли аёл Госпитальний колхоз бозоридан паспорт, шоферлик гувоҳномаси, еттита лотерея билети ва 100 сўм топиб олди. Анна Никаровна исмли аёл олиб келиб, адреслар бюросига топширган йўқолган сумкадан эса «Қизил юлдуз», «Ҳурмат белгиси» орденлари, «Шавкатли меҳнат учун» медали ва бошқа нарсалар чиқибди. Бундай мисоллардан дафтарда кўпгина бор.

Ҳужжат ва буюмларни ҳар ким ҳар хил ҳолатда йўқотади. Мана, бир йигит телефон будкасига кирди дейлик. Телефондан севгилисининг «эшитаман» деган овози қулоққа чалиниши билан йигит ўзини йўқотади қўяди. Чеҳраси қувончдан ёришиб, учрашув жойига чопади. Телефон номери ёзилган дафтарча, унинг орасидаги заводга кириладиган пропуск будкада қолиб кетаверади. Ёки бепарво одам чўнтагидаги паспорт ё пенсия дафтарчасини бошқа бирор шаҳардаги танишига ёзган хат билан қўшиб, шошқалолаб почта яшигига ташлаб юборади.

Ичкилик касофатидан ҳам айрим кишилар зарур ҳужжатлари, буюм ёки пулларини йўқотиб қўядилар.

Мана, қулоқ солинг. Тошкентдаги тез ёрдам клиника касалхонасининг жарроҳи Н. Д. Березнов ресторанга кириб қизариб чиққач, бирданига паспорти, дипломи ва меҳнат дафтарчасини тушириб қўяди. Бу ҳужжатларни раҳмдил бир киши адреслар бюросига олиб келиб топширган. Берёзновга анча панд-насиҳатлар қилиб, бюро ходимлари ҳужжатларини қайтариб беришибди. У бўлса «ҳайрият топилди» деб, роса ҳурсанд бўлипти-да, бунинг шарафига яна юз-юз қилипти. Орадан бир неча кун ўтгач, Березнов яна адреслар бюроси эшигида кўринипти:

— Менинг ҳужжатларимни мабодо битта-яримта олиб келмадими? — депти у уялмай.

Э. Азимова исмли аёл бўлса паспортини карзинкага солиб, бозорга олиб борган. Карзинка билан паспорт эсдан чиқиб бозорда қолиб кетибди. Қизиқ. Бу аёлга паспорт кўрсатилмаса бозордаги деҳқонлар харидорларга картошка, сабзи-пиёз сотишмайди, деб битта-яримта айтганми!

Ҳужжат йўқотган бепарволар орасида Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригация ва механизациялаш инженерлари институти студенти Муҳамаджон Аббосов, «Таштрансмаш» заводи ишчиси Г. Абдулин, СазПИ энергетика факультети студенти О. Алчинбоев, ремонт-экскаватор заводи ишчиси Я. Коюнов ўртоқлар бор.

Бундай кишилар ўз бепарволиклари, анқов ва паришонхотирликлари туфайли ўзларига ташвиш орттириш билан бирга, жуда кўп кишиларни овора қиладилар, ҳатто давлатга ҳам зарар етказадилар. Бепарволикдан йўқолган паспорт, ҳарбий билет, комсомол ёки партия ҳужжатлари, диплом ёки пропускалар товламачиларга ва ашаддий савдогарларга, эгриқўл ва кўзбўямачиларга қўл келади. Улар бундай ҳужжатлардан ўз жиноятлари изини яширишда фойдаланадилар. Баъзан бундай ҳужжатлардан давлатимизнинг душманлари—ёвуз ниятли ғаламус шахслар фойдаланишлари ҳам мумкин.

Ўзгаларнинг ҳужжатини топиб олганлар уни, айниқса, хизмат вазифасига тааллуқли бўлган ҳужжатларни бепарво, анқов кишининг уйига эмас, иш жойига, коллектив муҳокамасига юборишсин! Коллектив эса бундай бепарво, лапашанг кишиларни ўртага олиб уялтириши, танбеҳ бериши керак.

Т. НАЖМИДДИНОВ,
З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Тошкентдаги 60-мактабнинг дурадгорлик устахонаси яхши жиҳозланган. Суратда: дурадгор мастер Е. С. Мадгазин 7-синф ўқувчиларига ранда қисмларини ўргатмоқда.

И. Гилдин фотоси.

Халқаро аҳвол

ТИНЧЛИК УРУШНИ ЕНГАДИ

ТИНЧЛИК КУЧЛАРИ МУҚАРРАР ҒАЛАБА ҚОЗОНАДИ

ПЕКИН, 11 декабрь. (ТАСС). Коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашида қабул қилинган бутун дунё халқларига Мурожаатни Пекинда чиқадиган газеталарнинг ҳаммаси ўзларининг бугунги сонларининг биринчи саҳифаларида йирик сарлавҳалар остида босиб чиқардилар. Хитой Халқ Республикасининг Пекиндаги марказий халқ радиостанцияси ва Хитойнинг бошқа шаҳарларидаги радиостанциялар Мурожаатнинг батафсил баёнини бир неча марта эшиттирдилар.

Хитой матбуоти коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Кенгашининг баёнотига катта эътибор беришни давом эттирмоқда. Республикада чиқадиган «Женьминь Жибао» ва бошқа марказий газеталар турли социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари марказий комитетлари органлари бош мақолаларининг баёнини босиб чиқармоқдалар. Бу мақолаларда Кенгаш баёноти қизғин маъқулланаётганлиги ва қўллаб-қувватланаётганлиги изҳор қилинади.

УЛКАН ПРОГРАММА

ПАРИЖ, 11 декабрь. (ТАСС). «Социализм урушга муҳтож эмас. Социализм билан капитализм ўртасидаги тарихий кураш жаҳон уруши йўли билан эмас, балки тинч мусобақада ҳал қилиниши лозим», — деб ёзади «Либерасьон» газетаси коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Москвада ўтказилган Кенгашида қабул қилинган «Бутун дунё халқларига Мурожаат» ҳақида ўз газетхонларига хабар қила туриб.

«81 коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Кенгаши, деб уқтириб ўтади газета сўнгра ўз хабарида, бутун дунёдаги меҳнаткашларни ва халқларни тинч-тотув яшаш учун, совуқ уруш ҳамда зўр бериб қуролланишларга қарши курашга даъват этди». «Либерасьон» газетаси шуни таъкидлаб ўтадики, «Бутун дунё халқларига Мурожаат»да атом қуролидан фойдаланиш хавфига қарши, Ғарбий Германия ва Япония милитаризмининг қайтадан қуроллантирилишига қарши қатъий норозилик билдирилган.

«Юманите» газетаси «Бутун дунё халқларига мурожаат»ни тўлиқ босиб, ана шу тарихий ҳужжатнинг асосий бўлимларини кичик сарлавҳалар билан берган.

Франс Пресс агентлиги ўз шарҳларида «бу ҳужжатнинг хусусияти шундаки, халқаро коммунистик ҳаракат икки йўналиш бўйича кураш олиб боришга, яъни ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун ҳамда мустамлака системасини дарҳол тугатиш учун курашга даъват этмоқда» деган сўзларни уқтириб кўрсатмоқда.

ХАЛҚЛАРНИНГ МУҚАДДАС ОРЗУЛАРИ

БУДАПЕШТ, 11 декабрь. (ТАСС). Бугун Будапештдаги газеталарнинг биринчи саҳифаларида коммунистик ва ишчи партиялар вакиллари Москва Кенгашининг бутун дунё халқларига қарата қабул қилган Мурожаати босилиб чиққан. Ҳамма газеталар Мурожаатнинг тўла текстини эълон қилдилар.

«Непсабадшаг» газетаси редакцион мақоласида Мурожаат халқларнинг энг муқаддас орзуларини ифода этади ва ҳозирги замоннинг энг муҳим ва кечиктириб бўлмайдиган вазифаларини ҳал қилиш учун курашга, тинчликни ҳимоя қилишга, шармандали мустамлакачилик системасининг ҳамма шаклларини батамом тугатишга даъват этади, деб таъкидлайди.

Бу Мурожаат, деб давом қилади газета, яхши ниятли ҳамма кишиларни давримизнинг энг зарур масалаларини ҳал этишга, халқлар олдида турган жуда катта жанговар вазифаларни ҳал қилишга даъват этади.

Жазоирда намойиш ва ғалаёнлар

ПАРИЖ, 11 декабрь. (ТАСС). Бугун Жазоирнинг бир қанча жойларида ва жумладан, Жазоир, Оран ва Константина шаҳарларида араб аҳолисининг миллий-озодлик ҳаракати шиорлари остидаги намойишлари давом этаётганлиги тўғрисида Франс Пресс агентлиги хабар беради.

Батнадан француз парашютчи бўлинмалари шошилинч суратда Жазоир шаҳрига келтирилмоқда. Бу ерда «республика хавфсизлик отрядлари» деб аталган отрядларнинг соқчилари Жазоирни озод қилиш миллий фронти байроғи остида тўпланган бир неча минг намойишчиларни зўр қийинчилик билан тўхтатиб турмоқдалар. Шаҳарнинг турли жойларида араблар билан европаликлар ўртасида тўқнашувлар бўлмоқда.

Оран шаҳрида намойишчи жазоирликлар билан полиция ва жандармерия кучлари ўртасида тўқнашувлар рўй берди. Намойишчиларга қарши кўздан ёш оқизувчи газ солинган гранаталар ишлатилди.

Араблар мустамлакачиларнинг «Франция Жазоири» шиори остидаги хуружларига қарши Константинада ватанпарварлик намойиши ўтказдилар.

Лаосда аҳвол кескинлигича қолмоқда

ХАНОЙ, 11 декабрь. (ТАСС). Лаосда аҳвол кескинлигича қолмоқда. Олинган хабарларга кўра, ватанпарварларнинг тангликни тинч ҳал этиш йўлидаги ҳамма уринишлари натижасиз бўлмоқда. Исёнчилар король қўшинлари қўмондонлиги бир қисмининг иккиланаётганлигидан фойдаланиб, Вьетьянга ўз бўлинмаларини келтиришни давом эттирмоқдалар.

ЛОНДОН, 11 декабрь. (ТАСС). Бу ерда маълум бўлишича, Лаос олий миллий комитет раиси бригада генерали Патаммавонг король қўшинларига шахсан ўзи ва капитан Конг Ле имзолаган махсус буйруқ олинмай туриб, ўт очмаслик тўғрисида буйруқ берган.

Армия ва полиция раҳбарлари шаҳарни жанг майдонига айланишдан қандай қилиб сақлаб қолиш масаласини ҳал этиш учун бугун Вьентьянда тўпландилар.

КОНГОДАГИ ЎЗБОШИМЧАЛИК ТЎХТАТИЛСИН!

ВЕНГРИЯ

Венгриядаги «Непсабадшаг» газетаси «Лумумба озод қилинсин» сарлавҳали ўзининг мақоласида мустамлакачиларнинг Конгодаги ўзбошимчалигини тўхтатишни талаб қилади. Венгрия жамоатчилиги, дейилади шу мақолада, мобутучилар қилаётган бандитликни жаҳоннинг тинчликсевар кучлари билан биргаликда ғазабланиб қораламоқда.

«Непсабадшаг» газетаси, мустамлакачилар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳаракатсизлигидан фойдаланиб. Конгода ўз билганларини қилмоқчилар, деб ёзади. Бироқ, деди газета, Конгонинг мустақиллиги ер юзида тинчлик ва тараққиёт учун курашаётган барча кишиларнинг жонажон ишидир.

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ

Ханойда чиқадиган «Нян зан» газетасининг редакцион мақоласида бундай дейилади: Вьетнам халқи Совет ҳукуматининг Конгодаги аҳвол тўғрисидаги баёнотини қувватлайди ва бош министр Лумумбани қамоққа олган хоин Мобуту тўдасининг қонунсиз ҳаракатларига қарши қатъий норозилик билдиради.

Конгодаги жиддий аҳволнинг сабаби шуки, деб ёзади газета, АҚШ бу мамлакатнинг ишларига қўпол равишда аралашмоқда. Вьетнам халқи, деб ёзади газета, Конго ишларига бундай аралашишга хотима беришни, бош министр Лумумбани ҳамда Конго ҳукуматининг бошқа аъзоларини дарҳол қамоқдан бўшатишни талаб қилади.

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ

Қоҳира радиосининг берган хабарида айтилишича, Бирлашган Араб Республикаси адвокатлар союзининг Қоҳирада чақирилган кенгаши 8 минг араб адвокати номидан қарор қабул қилиб, империалистларнинг Конго мустақиллиги ва бирлигига қарши қилаётган фитнасини қоралади, бутун дунё юристлари ташкилотини Конгонинг эркинлигини ҳимоя қилишга чақирди.

ИНДОНЕЗИЯ

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Индонезия комитети Касавубуга телеграмма юбориб, Конго Республикасининг бош министри Патрис Лумумба қамоққа олинганлигига ва қийноққа солинаётганлигига қарши норозилик билдирди. Телеграммада, Лумумба дарҳол қамоқдан бўшатилсин ва Конго Республикаси ҳукуматининг бошлиғи лавозимига қайтарилсин, деб талаб қилинади.

Редактор З. И. ЕСЕНБОЕВ.

БИЛДИРИШ

Тошкент кечки марксизм-ленинизм университети тингловчиларининг диққатига!

Тошкент кечки марксизм-ленинизм университетининг марказий бўлимида хафтасига икки марта ўтказиладиган машғулотлар шу йил 13 декабрдан бошланади. Машғулотлар физкультура институти биносида (Охунбобоев кўчаси 6-уй) соат 18 дан бошланади.

ДИРЕКЦИЯ.

Телевизор экранида

13 ДЕКАБРДА

19.00. «Ғунча» телевизион журнали.

19.30. «Совет Ўзбекистони» киножурнали.

19.40. Сўнгги ахборот.

20.00. КПСС Марказий Комитети Пленумига меҳнат совғалари (ўзбек тилида эшиттириш).

20.20 Бадиий фильм — «Қайноқ қалб».

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —13/XII да **Демон,** 14/XII да **Лайли ва Мажнун.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/XII да **Алишер Навоий,** 14/XII да **Фурқат.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —14/XII да **Ватан ишқи.**

Кескин бурилиш олдида — «ВАТАН» (эрталаб соат 10-20 минутда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Оклахома (1 ва 2-серия) — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Булут тутувчилар — «МИР», «СПУТНИК» (1-залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кундуз соат 4 гача).

Шифр сири — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кеч соат 5 дан).

Премьера қолдирилди — «СПУТНИК» (2-залда кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЛАР

Ҳамза асари
Т. Жалилов ва Г. Собитов музикаси

Ўзбек совет драматургиясининг асосчиси **Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий** туғилган куннинг 70 йиллигига бағишланган

Паранжи сирлари
(«Холисхон»)

3 парда, 7 кўринишли музикали драма.

Саҳнага қўювчи режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Раззоқ Ҳамроев,** дирижёр — **Н. М. Гинзбург,** рассом — **Г. А. Визель.**

Сейтбейли асари
Қулиев музикаси

Олтин қидирувчилар

3 пардали музикали комедия.
Шайхзода таржимаси.

Режиссёр — **М. Г. Молчанов,** рассом — **Г. А. Визель,** дирижёр — **Н. М. Гинзбург.**

РАНГЛИ ФОТОПЛАКАТЛАРГА ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти 1961 йилда ўзбек ва рус тилларида 24 та рангли фотоплакат чиқаради.

Плакатларда ўзбек халқининг халқ хўжалигини янада ривожлантириш йўлида КПСС XXI съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун, етти йилликни муддатидан илгари бажариш учун кураши акс эттирилади.

Оғир ва енгил саноатнинг ютуқлари, завод, фабрика ва қурилишлардаги илғор кишиларнинг муваффақиятлари кўрсатилади.

Бир қанча плакатлар республика қишлоқ хўжалигини, айниқса унинг асосий тармоғи — пахтачиликни кескин юксалтиришга бағишланади.

Шунингдек, бу плакатларда республика маданияти ва фанининг муваффақиятлари ҳақидаги (олий ўқув юртлари, мактаблар, театрлар, колхоз клублари, спорт ва бошқа темалардаги) материаллар ҳам босилади.

Пиллик обуна ҳамма алоқа ва «Союзпечать» бўлимларида 1960 йил 31 декабргача қабул қилинади.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси. 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115, Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 10733. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А. 1934.